

Udskriftsdato: 8. januar 2026

2018/1 LSF 56 (Gældende)

Forslag til Lov om Den Sociale Investeringsfond

Ministerium: Finansministeriet

Journalnummer: Finansmin.,

Forslag

til

Lov om Den Sociale Investeringsfond

Kapitel 1

Etablering og formål m.v.

§ 1. Den Sociale Investeringsfond oprettes som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning.

Stk. 2. Den Sociale Investeringsfond har til formål, at

- 1) udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter, og
- 2) udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer.

Stk. 3. De nærmere temaer inden for de i stk. 2 nævnte formål, som fonden skal disponere og investere inden for, besluttet årligt i forbindelse med forhandlingerne om finansloven. Ministeren for offentlig innovation orienterer skriftligt fonden herom.

§ 2. Ministeren for offentlig innovation bemyndiges til at foretage kapitalindskud i fonden på op til 50 mio. kr. i forbindelse med etablering af fonden. Ministeren kan på et senere tidspunkt beslutte at indskyde yderligere midler i fonden.

Kapitel 2

Fondens dispositioner

§ 3. Beslutninger om disponering af fondens midler træffes med simpelt flertal i bestyrelsen. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

§ 4. Fonden kan for at opnå og fremme sine formål, jf. § 1, stk. 2 og 3, anvende følgende forretningsdispositioner og finansieringsformer mod vederlag, herunder kombinationer heraf:

- 1) Lån.
- 2) Kapitalindskud.
- 3) Kapitaltilsagn.
- 4) Garantier.
- 5) Tilskud.
- 6) Indskydelse af midler i partnerskaber m.v.
- 7) Stiftelse af selskaber, fonde og foreninger m.v. samt erhvervelse og afhændelse af hele eller dele af selskaber, fonde og foreninger m.v.
- 8) Etablering af eller deltagelse i partnerskaber, foreninger m.v.
- 9) Forberedelse, etablering og deltagelse i partnerskaber, indgåelse i samarbejder, understøttelse af udviklingen af markedet og igangsættelse eller deltagelse i øvrige initiativer.
- 10) Andre lignende finansieringsformer og forretningsdispositioner, hvorom ministeren for offentlig innovation fastsætter nærmere bestemmelser efter forslag fra Den Sociale Investeringsfond.

§ 5. Fonden kan i forbindelse med kapitalindskud og kapitaltilsagn udøve aktivt ejerskab.

§ 6. Tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, hvor statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. kan søge om støtte til indsatser.

Stk. 2. Fonden kan som vilkår for tildeling af tilskud fastsætte, at tilskud kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, hvis det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå et eller flere aftalte mål.

§ 7. Statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. samt private aktører kan deltage i de projekter, hvortil fonden tildeler midler.

§ 8. Fonden afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed til ministeren for offentlig innovation. Redegørelsen oversendes til Folketinget.

Kapitel 3

Bestyrelse

§ 9. Fonden ledes af en bestyrelse bestående af 1 formand og 7 andre medlemmer.

Stk. 2. Formanden og 3 bestyrelsesmedlemmer udpeges af ministeren for offentlig innovation. 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Kommunernes Landsforening. 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Danske Regioner.

Stk. 3. Bestyrelsesmedlemmer udpeges på baggrund af deres faglige kvalifikationer og ekspertise og skal tilsammen have de nødvendige kompetencer til at varetage fondens formål.

Stk. 4. Bestyrelsens medlemmer udpeges for en periode på 4 år. Et bestyrelsesmedlem kan genudpeges 1 gang.

Stk. 5. Ministeren for offentlig innovation kan tilbagekalde et bestyrelsesmedlems udnævnelse, hvis bestyrelsesmedlemmet selv anmoder herom eller hvis forudsætningerne for bestyrelsesmedlemmets udnævnelse bortfalder, herunder fordi bestyrelsesmedlemmet har medvirket til at træffe dispositioner på fondens vegne i strid med de temaer, der er besluttet i forbindelse med forhandlingerne om finansloven, jf. § 1, stk. 3.

Stk. 6. Ministeren for offentlig innovation fastsætter et honorar til bestyrelsens medlemmer.

§ 10. Bestyrelsen leder fonden og disponerer over fondens midler i overensstemmelse med denne lov. Bestyrelsen er ansvarlig for forvaltningen af fondens midler.

Stk. 2. Afgørelser truffet af fonden kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 11. Fonden tegnes af bestyrelsesformanden.

§ 12. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Kapitel 4

Sekretariat

§ 13. Bestyrelsen antager den fornødne sekretariatsbistand.

Stk. 2. Sekretariatet skal understøtte fondens aktiviteter og bl.a. yde bistand og rådgivning til fondens bestyrelse i forhold til investeringer, rammevilkår og lovgivning m.v.

Kapitel 5

Rådgivende udvalg

§ 14. Der etableres et rådgivende udvalg bestående af op til 25 medlemmer med henblik på at rådgive fonden om dens aktiviteter. Det rådgivende udvalg kan ikke træffe beslutning om fondens arbejde.

Stk. 2. Ministeren for offentlig innovation udpeger medlemmerne til det rådgivende udvalg. Medlemmerne af det rådgivende udvalg udpeges for en periode på 4 år. Et medlem af det rådgivende udvalg kan genudpeges 1 gang.

Stk. 3. Medlemmerne af det rådgivende udvalg skal repræsentere relevante aktører, herunder almennyttige fonde, pensionsselskaber, vidensinstitutioner, civilsamfundsorganisationer m.v.

Kapitel 6

Tilsyn med fonden

§ 15. Ministeren for offentlig innovation fører tilsyn med fonden.

Stk. 2. Ministeren for offentlig innovation kan afkræve fonden enhver oplysning, som ministeren anser for nødvendig for at kunne udøve sin tilsynsforpligtelse. Ministeren skal til enhver tid have adgang til at gøre sig bekendt med fondens administrative og økonomiske systemer, regnskaber og virksomhed i øvrigt.

Stk. 3. Bestyrelsesformanden holder ministeren for offentlig innovation orienteret om alle væsentlige forhold vedrørende fonden, herunder væsentlige ændringer i fondens økonomi eller aktiviteter.

Kapitel 7

Opløsning af fonden

§ 16. Fonden kan opløses ved lov.

Stk. 2. Ved opløsning af fonden, jf. stk. 1, overtager staten fondens formue og indtræder i øvrigt i fondens rettigheder og forpligtelser.

Kapitel 8

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 17. Loven træder i kraft den 1. december 2018.

Stk. 2. Finansministeriet varetager fondens sekretariatsfunktioner, indtil bestyrelsen har antaget den fornødne sekretariatsbistand.

Stk. 3. Ved den første udnævnelse af medlemmer af bestyrelsen, jf. § 9, udpeges 4 af medlemmerne for en periode på op til 2 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år. De øvrige 4 medlemmer, herunder formanden, udpeges for en periode på op til 4 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år.

§ 18. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.1.1. Gældende regler vedrørende kommuner
 - 3.1.1.1. Kommuners samarbejde med private
 - 3.1.1.2. Erhvervsfremmeloven
 - 3.1.2. Gældende ret vedrørende regioner
 - 3.1.2.1. Regionsloven
 - 3.1.2.2. Sundhedslovgivningen
 - 3.1.2.3. Erhvervsfremmeloven
 - 3.2. Finansministeriets overvejelser
 - 3.3. Lovforslagets udformning
 - 3.3.1. Etablering af og formål med Den Sociale Investeringsfond
 - 3.3.1.1. Finansministeriets overvejelser
 - 3.3.1.2. Den foreslåede ordning
 - 3.3.1.2.1. Etablering
 - 3.3.1.2.2. Formål
 - 3.3.1.2.2.1 Fondens virke
 - 3.3.1.2.2.2 Fastsættelse af fondens overordnede rammer
 - 3.3.1.2.3. Indskud i Den Sociale Investeringsfond i forbindelse med etableringen
 - 3.3.2. Fondens dispositioner
 - 3.3.2.1. Finansministeriets overvejelser
 - 3.3.2.2. Den foreslåede ordning
 - 3.3.2.2.1. Fondens dispositioner
 - 3.3.2.2.2. Ansøgninger om støtte til indsatser
 - 3.3.2.2.3. Offentlige aktørers deltagelse i fondens aktiviteter
 - 3.3.2.2.4. Årlig redegørelse
 - 3.3.3. Bestyrelse, sekretariat og rådgivende udvalg
 - 3.3.3.1. Finansministeriets overvejelser
 - 3.3.3.2. Den foreslåede ordning
 - 3.3.4. Tilsyn
 - 3.3.4.1. Finansministeriets overvejelser
 - 3.3.4.2. Den foreslåede ordning
 - 3.3.5. Opløsning af fonden
 - 3.3.5.1. Finansministeriets overvejelser
 - 3.3.5.2. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 10. november 2017 indgået »Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021«. Aftalen har til formål at forbedre vilkårene for de borgere, der modtager overførselsindkomster, borgere der er i risiko for at overgå til offentlig forsørgelse og for de svage grupper i samfundet.

Som en del af udmøntningen af aftalen skal Den Sociale Investeringsfond etableres. Fonden skal understøtte, at der sættes tidligere og mere forebyggende ind på de større velfærdsområder, inden problemerne vokser sig store for den enkelte borger og for samfundet. Ved at forbedre rammerne for nye partnerskaber mellem den offentlige, private og frivillige sektor skal fonden bidrage til at:

- Udvikle og udbrede tidlige og helhedsorienterede indsatser på de større velfærdsområder med henblik på at skabe bedre resultater for borgerne og samtidig sænke de offentlige udgifter
- Skabe mere viden om effekterne af tidlige indsatser på de større velfærdsområder ved at udvikle og udbrede indsatser, der evalueres på et solidt grundlag
- Tiltrække ny ekstern kapital til at løse udfordringer på de større velfærdsområder ved at understøtte, at private aktører kan investere i forebyggende velfærdsindsatser
- Den Sociale Investeringsfond foreslås oprettet med en egenkapital på 50 mio. kr. i form af et statsligt kapitalindskud. Fonden vil blive rådgivet af repræsentanter fra bl.a. vidensinstitutioner, civilsamfundsorganisationer, almennyttige fonde og pensionsselskaber. Det skal bidrage til, at fonden kan forme sine aktiviteter, så de får den størst mulige effekt i forhold til fondens formål.

2. Baggrund

De seneste år er der i en række EU- og OECD-lande etableret nye partnerskaber mellem den offentlige, private og frivillige sektor med henblik på at finansiere innovative velfærdsindsatser, der har til formål at skabe bedre resultater, herunder en positiv forandring for modtagerne af den pågældende indsats samtidig med, at de offentlige udgifter sænkes. Velfærdsindsatser kan f.eks. være inden for social-, sundheds- eller arbejdsmarkedsområdet.

Velfærdsindsatserne finansieres i disse situationer af en eller flere investorer og den offentlige sektor betaler kun for indsatsen, hvis de finansierede velfærdsindsatser opfylder en række aftalte mål. Velfærdsindsatsen kan eksempelvis leveres af en privat virksomhed, en civilsamfundsorganisation eller en offentlig myndighed. Der er altså tale om en ny form for offentligt-privat partnerskab, der er baseret på en resultatbaseret kontrakt og med inddragelse af én eller flere investorer. Disse partnerskaber er af Europa-Kommissionen og OECD betegnet som social impact bonds. I Danmark er betegnelsen sociale investeringsprogrammer anvendt.

Igangsættelsen af sådanne offentligt-private partnerskaber kan potentielt bidrage til at skabe bedre resultater for samfundets borgere, mindske udgifterne i den offentlige sektor, skabe mere viden om effekterne af velfærdsindsatser og øge antallet af indsatser, der fokuserer på forebyggelse inden for de store velfærdsområder.

De nævnte partnerskaber er en ny form for samarbejde mellem forskellige aktører med henblik på at forebygge udfordringer på de større velfærdsområder, og der er endnu ikke igangsat sådanne partnerska-

ber i Danmark. I andre EU- og OECD-lande er partnerskaberne igangsat med henblik på bl.a. at øge beskæftigelsesgraden blandt udsatte, forebygge livsstilssygdomme og bringe hjemløse ud af hjemløshed.

Partnerskaberne kan struktureres på forskellige måder. Offentlige myndigheder kan f.eks. indgå i partnerskabet ved at indgå en resultatbaseret kontrakt med en privat organisation, hvor det fremgår, at den offentlige myndighed betaler for en velfærdsindsats, hvis en række aftalte mål opfyldes. De private organisationer, der leverer indsatsen, og investoren, strukturerer ofte deres samarbejde gennem en fond eller lignende.

Der er som nævnt endnu ikke igangsat sådanne partnerskaber i Danmark, men en række danske kommuner deltager i projektet »Vækst med Social Bundlinje«, der bl.a. er finansieret af Markedsmodningsfonden.

Vækst med en Social Bundlinje er baseret på en resultatbaseret kontrakt, hvor en serviceleverandør bliver betalt et beløb af kommunen, hvis det lykkes for serviceleverandøren at få en udsat borger i beskæftigelse. Serviceleverandørens arbejde med at få udsatte borgere i beskæftigelse er baseret på en indsats, hvor serviceleverandøren hjælper lokale virksomheder med at skabe vækst og på den baggrund får udsatte borgere i beskæftigelse i de lokale virksomheder. Indsatsen er et eksempel på en indsats, der kan potentielt kan finansieres af en investor gennem et af de nye offentligt-private partnerskaber.

Finansministeriet vurderer, at en række kriterier bør være opfyldt, før det er hensigtsmæssigt at anvende de nye offentligt-private partnerskaber. For det første skal de indsatser, der finansieres, kunne designes, så der er grundlag for at foretage valide evalueringer af indsatserne. Det skal sikre, at de involverede parter i partnerskaberne får det bedst mulige grundlag for at vurdere, om de aftalte mål er opnået som følge af den igangsatte indsats. For det andet skal indsatsen indeholde et væsentligt potentiale for bedre resultater, der bl.a. vil skabe en positiv forandring for målgruppen samtidig med, at der skabes målbare offentlige besparelser, der er større end udgifterne ved indsatsen. Således kan den offentlige aktør tilbagebetale investoren med en risikopræmie, hvis indsatsen lykkes og stadig opnå en budgetmæssig gevinst ved at få indsatsen finansieret af en investor. For det tredje skal der være en gevinst for den offentlige myndighed ved at opnå finansiering gennem de nye offentligt-private partnerskaber. Gevinsten kan eksempelvis være, at en investor tager den økonomiske risiko for at afprøve en ny og innovativ indsats eller implementeringen af en veldokumenteret indsats.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Gældende ret

Der er ikke på nuværende tidspunkt i Danmark etableret en forvaltningsenhed inden for den offentlige forvaltning med det formål at kunne investere i og udvikle de nye offentligt-private partnerskaber som nævnt under pkt. 2 ovenfor.

Kommuner og regioner har i medfør af sektorlovgivningen, herunder social-, sundheds-, og beskæftigelseslovgivningen, hjemmel til at varetage opgaver vedrørende velfærdsindsatser. Spørgsmålet om, i hvilket omfang kommuner og regioner kan indgå i samarbejde med private om varetagelse af disse opgaver, er kun delvis lovreguleret.

Ligeledes er der i erhvervsfremmeloven mulighed for, at kommuner kan igangsætte projekter såsom projektet Vækst med Social Bundlinje, som nævnt i pkt. 2 ovenfor. Erhvervsfremmeloven giver bl.a. mulighed for at give støtte til erhvervsvirksomheder med henblik på at gennemføre og finansiere erhvervsserviceaktiviteter, der understøtter virksomheders og iværksætteres muligheder for vækst.

3.1.1. Gældende regler vedrørende kommuner

3.1.1.1. Kommuners samarbejde med private

I det omfang en kommunes adgang til at varetage en opgave ikke er reguleret i den skrevne lovgivning,

skal spørgsmålet vurderes efter almindelige kommunalretlige regler om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler. I tilknytning hertil gælder almindelige forvaltningsretlige regler, herunder om delegation til private.

Det antages, at kommuner efter kommunalfuldmagtsregler har en relativ fri adgang til at indgå aftaler med private om at varetage kommunale opgaver.

Det er imidlertid ikke alle opgaver, der som udgangspunkt kan overlades til private parter. Efter almindelige forvaltningsretlige regler om delegation skal det ved vurderingen af, om en kommune lovligt kan overlade en opgave til private, således bl.a. vurderes, om der er tale om myndighedsudøvelse eller faktisk forvaltningsvirksomhed. Ved myndighedsudøvelse forstås i almindelighed dels den virksomhed, der består i at forberede og træffe afgørelser, dels udøvelsen af tvang over for borgerne. Generelt kan myndighedsudøvelse ikke uden særlig lovhjemmel overlades til private. Derimod kan en kommune som udgangspunkt overlade faktisk forvaltningsvirksomhed til private, f.eks. børnepasning, ældrepleje og undervisning.

Ofte er en kommunes opgaver sammensat af elementer af både myndighedsudøvelse og faktisk forvaltningsvirksomhed. Det indebærer, at en kommune f.eks. kan overlade det til et privat firma at udføre pleje af persongrupper, som kommunen har ansvar for at yde en særlig indsats i forhold til, f.eks. ledige, kontanthjælpsmodtagere m.v., men i tilfælde, hvor der f.eks. skal træffes en afgørelse, skal kommunen selv træffe denne.

Efter kommunalfuldmagtsreglerne antages det endvidere, at en kommune som alternativ til selv at varetage en opgave – som kommunen lovligt kan udføre – kan yde støtte til en virksomhed, et selskab eller en forening, som varetager en kommunal opgave.

Kommunens engagement i private virksomheder, herunder støtte til at udføre kommunale opgaver skal ske i overensstemmelse med de gældende regler for offentlig støtte. Det er i den forbindelse bl.a. relevant at overveje, om den private virksomhed m.v. varetager både kommunale og ikke-kommunale opgaver. Hvis virksomheden varetager ikke-kommunale opgaver, er det en forudsætning, at støtten øremærkes til den kommunale opgave. Det antages på den baggrund, at støtte f.eks. ikke kan ydes i form af anlægsstøtte, der ikke kan øremærkes.

Det antages endvidere, at kommunen er forpligtet til at sikre, at opgaven udføres efter samme regler, som gælder for kommunens udførelse af opgaven. Endvidere skal kommunen føre tilsyn med, at støtten anvendes til virksomhedens varetagelse af den kommunale opgave.

Herudover er en betingelse for kommunal støtte til en opgavevaretagelse, at den private ikke får et unormalt stort udbytte ved at udføre opgaven, idet der ikke må blive tale om en understøttelse af virksomheden i strid med forbuddet mod støtte til enkeltvirksomheder. Kommunalbestyrelsen skal derfor sikre, at udbyttebetalingen fra en støttet virksomhed bliver af begrænset omfang.

Endelig bemærkes det, at støtte til en erhvervsvirksomheds varetagelse af kommunale opgaver, uanset at støtten er i overensstemmelse med kommunalfuldmagten, ikke må være i strid med EU's statsstøttere regler, herunder f.eks. kommissionens meddelelse om garantistillelse.

I forlængelse heraf kan det bemærkes, at der generelt gælder et forbud efter kommunalfuldmagtregler om kommunal støtte til virksomhed, der varetages med fortjeneste for øje, og en kommune vil således ikke uden lovhjemmel kunne yde støtte til eller på anden måde deltage i sådan virksomhed, herunder yde lån, stille garanti, indskyde kapital i et selskab m.v.

Forudsat at ovenstående betingelser er opfyldt, må det antages, at en kommune i dag kan indgå samarbejde med en eller flere private aktører med det formål at modne, afprøve eller udbrede indsatser af enten midlertidig eller permanent karakter, herunder vedrørende velfærdsindsatser. Det er i øvrigt en forudsætning for kommunens deltagelse i samarbejdet, at opgaven ligger inden for kommunens opgaveområde, og at samarbejdet sker i overensstemmelse med lovgivningen i øvrigt.

Samarbejde med en privat aktør kan indgås på en række områder, herunder større velfærdsområder, såsom social-, sundheds-, og arbejdsmarkedsområdet m.v., der bl.a. er reguleret af serviceloven, sundhedsloven og lov om aktiv beskæftigelse. Den nærmere afgrænsning af områder, hvor der kan indgås samarbejde med private aktører, vil bero på en konkret vurdering af formålet med samarbejdet sammenholdt med kommunens opgaver i øvrigt.

Det bemærkes i øvrigt, at kommunens engagement skal leve op til almindelige forvaltningsretlige krav om økonomisk forsvarlig forvaltning, saglighed, lighed og proportionalitet.

3.1.1.2. Erhvervsfremmeloven

Lov om erhvervsfremme og regional udvikling, jf. lovbekendtgørelse nr. 820 af 28. juni 2016 (erhvervsfremmeloven), indeholder regler om kommunernes adgang til at varetage opgaver, som har til formål generelt at understøtte erhvervsudviklingen i kommunen. Loven går forud for kommunalfuldmagten. Det er almindeligt antaget, at kommunen også med hjemmel i kommunalfuldmagten kan yde generel erhvervsstøtte (f.eks. i forbindelse med anlæggelse af infrastruktur i form af veje m.v.), så længe støtten er forenelig med EU's statsstøtteregler.

Kommunerne har i medfør af erhvervsfremmelovens §§ 12 og 13 hjemmel til at gennemføre og finansiere erhvervsserviceaktiviteter samt at iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter.

I medfør af erhvervsfremmelovens § 12 kan kommuner gennemføre og finansiere erhvervsserviceaktiviteter over for en åben kreds af iværksættere og virksomheder med henblik på at understøtte virksomheders og iværksætteres muligheder for vækst. Ydelserne må ikke virke konkurrenceforvridende i forhold til den rådgivning og de andre aktiviteter, der tilbydes af private rådgivere og kursusudbydere.

Hvor erhvervsserviceaktiviteter bl.a. er vejledning og information, er erhvervsudviklingsaktiviteter bl.a. etablering og udvikling af nye virksomheder, jf. lovens § 13. I modsætning til erhvervsserviceaktiviteter må erhvervsudviklingsaktiviteter kun stilles gratis til rådighed for virksomhederne, såfremt aktiviteterne er generelt virkende og ikke indholdsmæssigt omfatter aktiviteter, som den enkelte virksomhed alternativt selv skulle foretage eller betale for. De erhvervsudviklingsaktiviteter, som iværksættes af kommunen, skal være til gavn for en åben kreds af erhvervslivet i de pågældende regioner og må ikke virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv, herunder må der ikke ydes direkte finansiell støtte til enkelte erhvervsaktiviteter.

Der forventes fremsat forslag til ny lov om erhvervsfremme med afsæt i den politiske aftale indgået den 24. maj 2018 baseret på anbefalingerne fra Forenklingsudvalget for Erhvervsfremme. Med aftalen reduceres antallet af politisk ansvarlige niveauer fra tre til to: ét decentralt niveau med en stærk kommunal forankring og et statsligt niveau. Kommunerne vil således fortsat være den lokale indgang til erhvervsfremmesystemet for mange virksomheder med mulighed for erhvervsråd og erhvervscentre til at udføre lokale erhvervsserviceydelser, herunder 1:1-vejledning, der kan hjælpe virksomhederne videre. De kommunale Væksthuse omdannes til 7 Erhvervshuse med i alt 5 filialer, der skal være stærke kompetencecentre for vejledning af alle virksomheder – ikke kun vækstvirksomheder, som tilfældet er med Væksthuse i dag.

3.1.2. Gældende ret vedrørende regioner

3.1.2.1. Regionsloven

Det følger af § 5, stk. 1, i lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab, jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 4. januar 2018 (regionsloven), at regionsrådet skal varetage de opgaver, som nævnes i bestemmelsen, i overensstemmelse med den lovgivning, der gælder for de nævnte områder. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at regionsrådet ikke kan varetage andre opgaver end de i stk. 1 nævnte. Det antages imidlertid, at en region i medfør af

den såkaldte myndighedsfuldmagt har adgang til at varetage opgaver vedrørende faktisk forvaltningsvirksomhed og andre opgaver, som er en forudsætning for regionens varetagelse af lovbestemte opgaver.

3.1.2.2. Sundhedslovgivningen

En region kan efter sundhedslovens § 78, stk. 3, indgå samarbejde med offentlige myndigheder og private virksomheder, herunder i selskabsform om løsning af opgaver efter afsnit VI, XI, XII og XIV-XVI i sundhedsloven og opgaver, der har tilknytning hertil, og som regionsrådet lovligt kan varetage efter anden lovgivning, samt påtage sig de dermed forbundne udgifter.

Formålet med samarbejdet kan bl.a. være at modne, afprøve eller udbrede indsatser af enten midlertidig eller permanent karakter. Før indgåelse af et samarbejde er det et krav, at opgaven ligger inden for regionens normale arbejdsområde og er en opgave regionen har hjemmel til at udføre, og at samarbejdet sker i overensstemmelse med den skrevne lovgivning i øvrigt.

En regions opgavevaretagelse skal som udgangspunkt have hjemmel i loven, jf. regionslovens § 5, stk. 1 og 2. Det antages imidlertid, at en region i medfør af myndighedsfuldmagten har adgang til at varetage opgaver vedrørende faktisk forvaltningsvirksomhed og andre opgaver, som er en forudsætning for regionens varetagelse af lovbestemte opgaver. Efter myndighedsfuldmagtsreglerne har regionen en relativ fri adgang til at indgå aftaler, f.eks. i form af en udliciteringsaftale med en privat om at løse en opgave, som regionen varetager. En region kan dog ikke udlicitere opgaver i det omfang, at det er fastsat eller forudsat i lovgivningen, at en opgave skal løses i regionalt regi. Regionsrådet vil ikke ved at indgå aftaler med private kunne fralægge sig ansvaret for, at lovgivningens krav til opgavens varetagelse opfyldes, og skal derfor føre tilsyn med den privates opgaveudførelse.

Derudover kan en region efter sundhedslovens § 75, indgå samarbejde med andre regioners sygehusvæsen som led i sygehusvæsenets opgaver, og en region kan endvidere indgå overenskomst med eller på anden måde benytte private institutioner som led i løsningen af sygehusvæsenets opgaver.

3.1.2.3. Erhvervsfremmeloven

Det følger af erhvervsfremmelovens § 9, at regionsrådet efter indstilling fra vækstfora kan medfinansiere aktiviteter til fremme af regional erhvervsudvikling inden for 1) innovation, herunder bruger- og medarbejderdrevet innovation, ressourceeffektivitet, videndeling og videnopbygning, 2) anvendelse af ny teknologi, herunder automatisering og digitalisering, 3) etablering og udvikling af nye virksomheder, 4) udvikling af menneskelige ressourcer, herunder udvikling af regionale kompetencer, 5) vækst og udvikling i turismeerhvervet og 6) udviklingsaktiviteter i yderområderne.

Erhvervsudviklingsaktiviteterne, som iværksættes efter bestemmelsen, kan såvel være generelle som målrettet en specifik branche. Det er dog et krav, at de stilles til rådighed for en åben kreds af erhvervslivet, jf. erhvervsfremmelovens § 9, stk. 4, og at erhvervsudviklingsaktiviteterne ikke må virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv.

Herudover er det et krav, at aktiviteten er forenelig med EU's statsstøttere regler.

Der forventes fremsat forslag til ny lov om erhvervsfremme med afsæt i den politiske aftale indgået den 24. maj 2018 baseret på anbefalingerne fra Forenklingsudvalget for Erhvervsfremme jf. nærmere ovenfor under pkt. 3.1.1.2.

3.2. Finansministeriets overvejelser

Som beskrevet under pkt. 2 ovenfor kan igangsættelsen af de omtalte nye offentligt-private partnerskaber potentielt bidrage til at skabe bedre resultater for samfundets borgere, mindske udgifterne i den offentlige sektor, skabe mere viden om effekterne af velfærdsindsatser og øge antallet af indsatser, der fokuserer på forebyggelse inden for de store velfærdsområder. Partnerskaberne kan i den forbindelse

bidrage til at forbedre borgernes levevilkår og tilvejebringe indsatser til gavn for borgerne, så deres livssituation kan blive forbedret.

For den enkelte offentlige myndighed kan det økonomiske incitament til at igangsætte partnerskaberne for at finansiere innovative velfærdsindsatser imidlertid i nogle tilfælde være lille.

Det kan for det første hænge sammen med, at den eventuelle økonomiske gevinst ved en vellykket forebyggelsesindsats kan tilfalde andre myndigheder end den myndighed, der igangsætter indsatsen. Eksempelvis kan en kommunal indsats, der sigter efter at reducere tilbagefaldet blandt stofmisbrugere give besparelser i indkomstoverførslerne, men også i sundhedsvæsenet og kriminalforsorgen.

For det andet kan interessen i at investere i de første generationer af de nye offentligt-private partnerskaber være lav for potentielle investorer. De risici, der vil være forbundet med at indgå i sådanne partnerskaber i de første generationer, vil således være mere ubekendte end de risici, der er forbundet med at indgå i senere partnerskaber, fordi der vil være mere viden om forskellige indsatser.

For det tredje kan transaktionsomkostningerne ved at indgå i de nye offentligt-private partnerskaber, og særligt i de første generationer, være høje for de involverede parter, herunder eksempelvis den offentlige myndighed, den private eller frivillige organisation der agerer serviceleverandør, samt investoren. Det skyldes, at der endnu er begrænset viden om, hvordan partnerskaberne kan etableres i en dansk kontekst. Der er således bl.a. transaktionsomkostninger forbundet med at specificere de kontraktmæssige forhold for de involverede parter.

Det vurderes derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at etablere en forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning i form af en offentlig fond, som gennem de nye offentligt-private partnerskaber som beskrevet under pkt. 2 målrettet får til formål at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter og at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye investeringer.

En sådan fond vil for det første kunne bidrage til at øge det økonomiske incitament for offentlige myndigheder til at igangsætte partnerskaberne og dermed øge antallet af velfærdsindsatser, der finansieres gennem partnerskaberne. For at understøtte at offentlige myndigheder kan igangsætte forsøg med partnerskaberne, vurderes det i den forbindelse bl.a. at være hensigtsmæssigt, at fonden kan give tilskud til offentlige myndigheder, der ønsker at igangsætte forsøg med partnerskaberne. Idet fonden vil skulle engagere sig i en række forskellige typer af partnerskaber, vurderes det ligeledes hensigtsmæssigt, at fonden skal kunne foretage en række finansielle andre dispositioner – f.eks. at foretage kapitalindskud og stifte selskaber m.v. – således at fonden har en tilpas stor værktøjskasse til at kunne opnå dens formål.

For det andet vil en fond kunne bidrage til at øge det økonomiske incitament for investorer til at investere i sådanne offentligt-private partnerskaber og generelt modne markedet for investeringer i sådanne partnerskaber. For at understøtte at investorer investerer i partnerskaberne, vurderes det hensigtsmæssigt, at fonden gennem forskellige finansieringsformer f.eks. skal kunne investere risikovillig kapital i partnerskaberne. Det kan bidrage til at øge det økonomiske incitament for investorer til at investere i partnerskaberne og generelt modne markedet for investeringer i sådanne partnerskaber. Med »risikovillig kapital« menes at fonden skal kunne investere i partnerskaberne og være villig til at tage en høj risiko ved investeringen.

Endelig vil etableringen af en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning sikre, at viden omkring etableringen af partnerskaberne vil være forankret hos én offentlig aktør og kunne bidrage til at rådgive og hjælpe offentlige og private aktører med at udvikle partnerskaberne, hvilket kan bidrage til at sænke transaktionsomkostningerne for de involverede aktører, jf. nærmere nedenfor under pkt. 3.3.1.1.

Den foreslåede fondskonstruktion, der bl.a. har til formål at give et øget incitament for offentlige og private aktører, vil følge andre EU-landes erfaringer med at igangsætte lignende partnerskaber. Således

har man både i Storbritannien og Portugal iværksat initiativer, der sænker transaktionsomkostningerne og øger de økonomiske incitamenter for offentlige og private aktører til at indgå partnerskaberne. I Finland har etableringen af forsøg med partnerskaberne ligeledes været drevet af en offentlig fond, der har udviklet og investeret i de nye partnerskaber. Det kan dertil bemærkes, at den europæiske investeringsfond (EIF) er begyndt at investere risikovillig kapital i partnerskaberne.

3.3. Lovforslagets udformning

Med forslaget til lov om Den Sociale Investeringsfond ønsker regeringen at etablere en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning. Fonden vil have til formål at udvikle og udbrede indsatser, der vil skabe bedre resultater for borgerne samtidig med, at de offentlige udgifter sænkes på de større velfærdsområder. Der foreslås i den forbindelse fastsat detaljerede regler om fondens etablering, formål og arbejde, som vil sætte rammerne for fondens fremadrettede arbejde.

Det bemærkes, at fondens aktiviteter vil skulle ske i overensstemmelse med de statsstøttestøtrelige og udbudsretlige regler.

3.3.1. Etablering af og formål med Den Sociale Investeringsfond

3.3.1.1. Finansministeriets overvejelser

Det vurderes, at etablering af en ny fond inden for den statslige forvaltning vil sikre gode og meget fleksible muligheder for at kunne udbrede indsatser på de større velfærdsområder og at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, jf. også lovforslagets pkt. 3.2.

Etableringen af en fond vil således indebære den fordel, at den oprettede fond vil kunne gennemføre de nye offentligt-private partnerskaber mere effektivt, end hvis opgaverne var spredt på forskellige myndigheder, ligesom fonden vil have mulighed for at dele viden og erfaringer med andre aktører, der måtte ønske at igangsætte sådanne partnerskaber, f.eks. inden for områder, der ligger uden for fondens foreslåede formål. Fonden vil således kunne rådgive og hjælpe offentlige og private aktører med at udvikle partnerskaberne, hvilket kan bidrage til at sænke transaktionsomkostningerne for de involverede aktører.

Det er samtidig vurderingen, at der ikke på nuværende tidspunkt findes en anden egnet forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning, som med det tilstrækkelige fokus og kapacitet vil kunne fremme de formål, som Den Sociale Investeringsfond foreslås oprettet til at varetage. Det er i den forbindelse bl.a. vurderingen, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at placere opgaven i regi af et ministerium, idet en sådan konstruktion ikke vil sikre en tilstrækkelig armlængde og manøvre frihed i forhold til de dispositioner, fonden foreslås at skulle kunne foretage.

Hertil kommer, at fonden foreslås oprettet med en selvstændig bestyrelse og eget sekretariat, som antages på baggrund af de faglige kvalifikationer, de besidder, og som er relevante for at kunne fremme fondens formål.

3.3.1.2. Den foreslåede ordning

3.3.1.2.1. Etablering

Det foreslås med lovforslaget at etablere Den Sociale Investeringsfond som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning. Det følger af etableringen som en uafhængig forvaltningsenhed, at Den Sociale Investeringsfond i retlig henseende bliver en selvstændig juridisk person og inden for de begrænsninger, der fastlægges i lovgivning, kan optræde som en sådan. Det betyder bl.a., at de projekter, som fonden iværksætter eller (med)finansierer, skal holde sig inden for den offentligretlige lovgivning.

Fonden vil således i kraft af sin status som statslig institution bl.a. være omfattet af almindelige

forvaltningsretlige regler og principper, herunder reglerne i forvaltningsloven (lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer), offentlighedsloven (lov nr. 606 af 12. juni 2013 med senere ændringer) og af rigsrevisorloven (lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012). Idet fonden foreslås oprettet som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning, vil der dog ikke være mulighed for at klage over fondens afgørelser (f.eks. om tildeling af tilskud) til anden administrativ myndighed.

Det bemærkes, at der ikke vil være tale om en fond i fondslovgivningens forstand. Fonden vil således – idet den foreslås oprettet ved lov – ikke vil være omfattet af reglerne i lov om fonde og visse foreninger (lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. september 2012 med senere ændringer), jf. § 1, stk. 4, nr. 1, i lov om fonde og visse foreninger eller lov om erhvervsdrivende fonde (lov nr. 712 af 25. juni 2014 med senere ændringer), jf. § 3, stk. 1, nr. 2, i erhvervsfondsloven.

Fonden vil blive omfattet af reglerne om registrering af reelle ejere, jf. lov om fonde og visse foreninger § 1, stk. 8, eller lov om erhvervsdrivende fonde § 3, stk. 3. I henhold til disse regler vil fondens bestyrelse skulle registreres som reelle ejere i Erhvervsstyrelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

3.3.1.2.2. Formål

3.3.1.2.2.1. Fondens virke

Fonden foreslås oprettet med henblik på at varetage to formål:

For det første skal fonden udbrede indsats på de større velfærdsområder, hvor fondens bestyrelse på baggrund af deres faglige ekspertise og inden for de politisk givne rammer vurderer, at indsatsen kan medføre bedre resultater, der bl.a. vil skabe en positiv forandring for målgruppen samtidig med, at der skabes målbare offentlige besparelser, der er større end udgifterne ved indsatsen. Med større velfærdsområder menes eksempelvis social-, sundheds-, og arbejdsmarkedsområdet. Der vil således skulle være tale om større velfærdsområder inden for satspuljens anvendelsesområde.

Fonden kan som vilkår for finansiering af en indsats fastsætte, at finansieringen tilbagebetales og eventuelt med et afkast, hvis indsatsen viser sig at opnå en eller flere aftalte mål. Fondens midler kan således anvendes til at finansiere nye indsats, hvis de indsats, der finansieres, lykkes. Fonden kan finansiere en indsats via fondens foreslåede finansieringsformer, jf. lovforslagets § 4.

Fonden skal sikre, at de indsats der finansieres, designes så der er grundlag for at foretage valide evalueringer af indsatserne. Det skal sikre, at de indsats der finansieres, skaber viden om effekter og resultater, og at der for de involverede parter i partnerskaberne skabes det bedst mulige grundlag for, at de kan vurdere, om de aftalte mål er opnået som følge af den igangsatte indsats.

Det bemærkes, at der er afsat 30 mio. kr. til denne del af fonden, jf. nærmere herom under pkt. 4 om lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Såfremt der er ønske om at foretage private investeringer i de partnerskaber, som fonden investerer i, skal fonden sikre, at investorerne investerer i alle de indsats, som fonden investerer i inden for det givne år. En sådan løsning vil sikre, at det er de for fonden udstukne investeringsområder, der fastsætter de overordnede rammer for, hvilke velfærdsindsats, der skal investeres i.

For det andet skal fonden udvikle og modne nye indsats på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentligt-private partnerskaber. Som nævnt i lovforslagets pkt. 2 vil sådanne indsats f.eks. kunne igangsættes med henblik på at øge beskæftigelsesgraden blandt udsatte, forebygge livsstilssygdomme eller bringe hjemløse ud af hjemløshed.

Fonden kan udvikle og modne sådanne indsats inden for politisk bestemte områder ved at yde tilskud

til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v., der ønsker at udvikle og modne indsatser som beskrevet ovenfor.

Det bemærkes, at fonden – i det omfang den benytter midler fra satspuljen – vil skulle disponere inden for rammerne af § 5, stk. 2, i lov om en satsreguleringsprocent (lov nr. 373 af 28. maj 2003), hvoraf det bl.a. fremgår, at satspuljebeløbet skal anvendes til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet med henblik på forbedring af vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper.

Om de dispositionsmuligheder, fonden har til rådighed for at fremme sine formål, henvises til pkt 3.3.2.2.1 nedenfor.

Det bemærkes, at der er afsat 18 mio. kr. til denne del af fonden, jf. nærmere herom under pkt. 4 om lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Fonden skal sikre, at alle de områder, som det politisk besluttes at fonden skal udvikle og modne indsatser inden for, finansieres.

3.3.1.2.2.2. Fastsættelse af fondens overordnede rammer

Det foreslås, at rammerne for fondens dispositioner inden for de under pkt. 3.3.1.2.2.1 nævnte formål besluttet politisk. Herved sikres det, at det er folkevalgte politikere, der fastsætter de overordnede rammer for, hvilke velfærdsindsatser, der skal investeres i og hvilke velfærdsområder der skal udvikles og modnes. De politiske forhandlinger følger principperne, der er beskrevet i »Aftale om principperne for satspuljens tilvejebringelse og udmøntning m.v. – oktober 2015«. Det indebærer bl.a., at det skal tilstræbes at nå til enighed om indsatser og områder, der er bred enighed om, og som tilgodeser de relevante målgrupper. Samtidig skal der udvises imødekommethed over for, at alle partier i begrænset omfang får tilgodeset særlige prioriteter, som et eller flere af de øvrige partier ikke ønsker eller er i direkte imod. Det betyder, at enkelte partier ikke har vetoret og således ikke kan udelukke bestemte temaer.

Fondens ene formål er at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter. Det foreslås, at disse indsatser årligt aftales i forbindelse med finanslovsforhandlingerne. Ministeren for offentlig innovation indkalder til de politiske forhandlinger i forbindelse med forhandlingerne om finansloven. Det bemærkes, at forhandlingerne om rammerne for fondens dispositioner ikke er en del af finanslovsforhandlingerne.

Fondens andet formål er at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye partnerskaber. Det foreslås, at der i forbindelse med etableringen af fonden besluttet minimum tre områder, som fonden skal udvikle og modne indsatser inden for. Fonden skal herefter sikre, at alle de områder, som det politisk besluttes at fonden skal udvikle og modne indsatser inden for, finansieres. I tilfælde af at fonden senere tilføres yderligere midler, kan det politisk besluttes at prioritere andre områder.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, stk. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

3.3.1.2.3. Indskud i Den Sociale Investeringsfond i forbindelse med etableringen

Det foreslås, at ministeren for offentlig innovation i forbindelse med etableringen af fonden indskyder op til 50 mio. kr. i fonden. Beløbet på 50 mio. kr. er sat af i forbindelse »Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021«, der blev indgået mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti den 10. november 2017.

Det foreslås også, at ministeren for offentlig innovation på et senere tidspunkt vil kunne indskyde yderligere midler i fonden.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil. Der henvises herudover til lovforslagets pkt. 4 om lovforslagets økonomiske konsekvenser.

3.3.2. Fondens dispositioner

3.3.2.1. Finansministeriets overvejelser

Det vurderes, at fonden, for at kunne fremme sine formål bedst, skal have adgang til at foretage en bred palet af mulige finansieringsformer og forretningsdispositioner. En tilpas stor værktøjskasse for fonden vurderes således at sikre fonden de bedste rammer for at kunne investere i velfærdsprojekter i overensstemmelse med fondens formål. Der er i den forbindelse bl.a. taget højde for, at Den Sociale Investeringsfond tildeles nogle dispositionsmuligheder, der nogenlunde svarer til de muligheder, som lignende lovetablerede fonde har til rådighed. Det gælder f.eks. Vækstfonden og Markedsmodningsfonden.

Ved at give fonden så brede dispositionsmuligheder sikres det, at fonden ikke står i en situation, hvor den som følge af dispositionens karakter ikke kan investere i et partnerskab, selvom det i øvrigt vurderes hensigtsmæssigt at indgå i partnerskabet. Det vurderes i den forbindelse også at være hensigtsmæssigt at give mulighed for administrativt at fastsætte yderligere dispositionsmuligheder for fonden for at tage højde for, at fonden også i fremtiden vil kunne få mulighed for at gøre brug af eventuelle nye finansieringsmuligheder.

3.3.2.2. Den foreslåede ordning

3.3.2.2.1. Fondens dispositioner

Det foreslås, at fonden skal kunne varetage sine formål igennem en bred palet af forskellige finansieringsformer og forretningsdispositioner, jf. lovforslagets § 4. Det foreslås nærmere, at fonden f.eks. skal kunne yde lån, kapitalindskud, kapitaltilsagn, garantier, tilskud, indskydelse af midler i partnerskaber og stiftelse af selskaber, fonde og foreninger m.v.

Det foreslås herudover, at fonden i forbindelse med kapitalindskud og kapitaltilsagn kan udøve aktivt ejerskab. Udøvelsen af aktivt ejerskab kan ske på forskellig vis afhængig af, om der er tale om direkte investeringer i virksomheder eller indirekte investeringer i fonde, og kan f.eks. konkret ske ved deltagelse i og afstemning på generalforsamlinger, indsættelse af egne eller eksterne repræsentanter som bestyrelsesmedlemmer i virksomheder, indsættelse af medlemmer i advisory boards og lignende aktiviteter.

Det bemærkes, at lignende dispositionsmuligheder er fastsat for andre fonde oprettet ved lov, f.eks. Vækstfonden, jf. § 3, stk. 2, og § 6 i lov nr. 691 af 8. juni 2018 om Vækstfonden.

Det bemærkes endvidere, at fonden som vilkår for tildeling af tilskud kan fastsætte, at tilskud til eksempelvis statslige, kommunale eller regionale myndigheder kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, såfremt det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå en eller flere aftalte mål. Dermed kan gevinsten ved succesfulde indsatser kan geninvesteres i nye indsatser.

Der henvises nærmere til lovforslagets §§ 4 og 5 og bemærkningerne hertil.

3.3.2.2.2. Ansøgninger om støtte til indsatser

Fonden kan fremme sine formål ved at yde tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v., der ønsker at udvikle og modne indsatser som beskrevet ovenfor. Det foreslås, at tildelingen af tilskuddene til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, hvor statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. kan søge om støtte til indsatser.

De tildelte midler kan eksempelvis anvendes til:

- Finansiering af en indsats, der kan finansieres via et partnerskab som beskrevet under pkt. 2
- Indkøb af rådgivning med henblik på at igangsætte et partnerskab som beskrevet under pkt. 2

- Resultatbetaling til en investor eller serviceleverandør i forbindelse med etableringen af et partnerskab som beskrevet under pkt. 2

Fondens sekretariat kan bistå statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. med vejledning i ansøgningsprocessen, jf. også lovforslagets § 6. Dermed kan fondens sekretariat bidrage til, at interesserede aktørers transaktionsomkostninger mindskes. Sekretariatet kan ligeledes facilitere, at interesserede aktører, herunder eksempelvis statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v., civilsamfundsorganisationer og almennyttige fonde, kan mødes og udvikle ideer, der kan støttes af fonden.

Omfanget af sekretariatets vejledning skal som udgangspunkt tage afsæt i det konkrete behov for bistand. En enkelt ansøger må dog ikke vejledes i en sådan udstrækning, at det vil udgøre usaglig forskelsbehandling i strid med lighedsgrundsætningen.

Der henvises til lovforslagets § 6 og bemærkningerne hertil.

3.3.2.2.3. Offentlige aktørers deltagelse i fondens aktiviteter

Det vurderes, at det vil sikre en bedre forankring af de indsatser som fonden igangsætter, hvis statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. samt private aktører kan deltage i de indsatser, som fonden finansierer. Det foreslås derfor at fastsætte en regel, som giver mulighed for at statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. samt private aktører kan deltage i projekter, hvortil fonden tildeler midler.

Det foreslås, at dette skrives direkte ind i loven om Den Sociale Investeringsfond, således at der ikke er tvivl om, at Den Sociale Investeringsfond inden for de områder, som falder inden for fondens formål, kan agere i samarbejde med andre aktører på f.eks. de statslige, regionale og kommunale områder, og at de offentlige aktører har hjemmel hertil. De statslige, regionale og kommunale myndigheder m.v. vil, når de deltager i indsatser med Den Sociale Investeringsfond, skulle agere i overensstemmelse med de gældende materielle regler om kommuner og regioners hjemmel til at udføre opgaver på de relevante velfærdsområder inden for Den Sociale Investeringsfonds formål, jf. nærmere ovenfor i lovforslagets pkt. 3.1. Det betyder f.eks., at regioner vil kunne deltage i indsatser, der er omfattet af § 5, stk. 1, i regionsloven.

Formålet med bestemmelsen er ikke at udvide kommuners eller regioners adgang til at varetage, uddelegere eller give støtte til opgaver. Det er således en forudsætning, at de rammer for indsatsen, som er beskrevet i kommunens eller regionens ansøgning, er i overensstemmelse med de regler, der efter lovgivningen gælder for kommunens eller regionens varetagelse af den omhandlede opgave.

Det aftales i forbindelse med de årlige finanslovsforhandlinger, hvilke områder denne del af fonden skal finansiere indsatser inden for, jf. lovforslagets § 1, stk. 3, og pkt. 3.3.1.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 7 og bemærkningerne hertil.

3.3.2.2.4. Årlig redegørelse

Det foreslås at stille krav om, at fonden skal afgive en årlig redegørelse om sin virksomhed til ministeren for offentlig innovation. Redegørelsen oversendes til Folketinget. Redegørelsen må – netop fordi den skal være beregnet til offentliggørelse – ikke indeholde oplysninger om f.eks. drifts- eller forretningsforhold m.v., som vil kunne være skadelige for de virksomheder m.v., som fonden har indgået i samarbejdsrelationer med.

Inden for disse rammer skal sigtet med fondens redegørelser være at give en generel information om de projekter, fonden har igangsat, og om de indgåede aftaler vurderes at leve op til de fastsatte mål.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 8 og bemærkningerne hertil.

3.3.3. Bestyrelse, sekretariat og rådgivende udvalg

3.3.3.1. Finansministeriets overvejelser

De under pkt. 2 nævnte offentligt-private partnerskaber er en ny form for samarbejde mellem aktører fra forskellige sektorer. Det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt, at fonden der skal forbedre rammerne for disse nye partnerskaber og træffe beslutning om disponeringen af de midler, der tildeles fonden, ledes af en professionel bestyrelse med relevant erfaring og kompetencer, der omfatter økonomiske kompetencer på investeringsområdet samt viden om den offentlige sektor og civilsamfundet. Det vurderes, at de nærmere rammer for bestyrelsens arbejde og ansvar bør fastsættes i den foreslåede lov om Den Sociale Investeringsfond.

Samtidig vurderes det hensigtsmæssigt, at fondens bestyrelse understøttes af et sekretariat, der bl.a. kan bidrage til at yde bistand og rådgivning til bestyrelsen i forhold til fondens investeringer, behandle fondens ansøgninger, udøve generel sekretariatsbetjening m.v. Det vurderes i den forbindelse, at bestyrelsen selv bør antage sin sekretariatsbistand med henblik på, at bestyrelsen selv kan vurdere, hvilken faglig baggrund, der er behov for.

For at igangsætte de nye offentligt-private partnerskaber kræver det, at aktører fra forskellige sektorer er indstillet på at indgå i samarbejde med fonden. Det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt, at aktører fra de forskellige sektorer kan rådgive bestyrelsen om fondens aktiviteter, således at bestyrelsen kan agere på det bedst mulige grundlag.

3.3.3.2. Den foreslåede ordning

3.3.3.2.1. Det foreslås, at fonden ledes af en bestyrelse bestående af en formand og 7 andre medlemmer. De nye offentligt-private partnerskaber, der er beskrevet under pkt. 2, er en ny måde at finansiere velfærdsindsatser på for staten, kommunerne og regionerne. Ligeledes kan partnerskaberne bidrage til at igangsætte indsatser, der går på tværs staten, kommunerne og regionerne, hvorfor det vurderes hensigtsmæssigt, at både staten, kommunerne og regionerne har repræsentanter i fondens bestyrelse. Det foreslås derfor, at formanden og 3 bestyrelsesmedlemmer udpeges af ministeren for offentlig innovation. 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Kommunernes Landsforening (KL). 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Danske Regioner.

Det foreslås endvidere, at bestyrelsesmedlemmerne udpeges på baggrund af deres faglige kvalifikationer og ekspertise og tilsammen skal have de nødvendige kompetencer til at varetage fondens formål. Bestyrelsens kompetencer skal både omfatte økonomiske kompetencer på investeringsområdet og viden om den offentlige sektor og civilsamfundet.

For at sikre en vis kontinuitet i fondens ledelse foreslås det, at bestyrelsens medlemmer udpeges for en periode på 4 år. Et bestyrelsesmedlem kan genudpeges én gang. Med henblik på at sikre kontinuitet i bestyrelsens arbejde foreslås det, at der i forbindelse med den første udnævnelse af medlemmer af bestyrelsen udpeges 4 medlemmer for en periode på 2 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år. De øvrige 4 medlemmer, herunder formanden, udpeges for en periode på 4 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år.

Det foreslås, at et bestyrelsesmedlems udnævnelse ikke kan tilbagekaldes, medmindre bestyrelsesmedlemmet selv anmoder derom eller forudsætningerne for bestyrelsesmedlemmets udnævnelse bortfalder, herunder fordi bestyrelsesmedlemmet har medvirket til at træffe dispositioner på fondens vegne i strid med de temaer, der er besluttet i forbindelse med forhandlingerne om finansloven. På denne måde sikres bestyrelsen en reel uafhængighed, idet ministeren ikke uden særlig grund kan afskedige et bestyrelsesmedlem. Samtidig sikres det, at der er mulighed for at skride ind, hvis det viser sig, at et bestyrelsesmedlem går uden for sit mandat ved at træffe dispositioner i strid med de politisk besluttede temaer og dermed reelt undergraver fondens formål og virke.

Det foreslås herudover at fastsætte, at bestyrelsen er ansvarlig for forvaltningen af fondens midler.

Beslutninger træffes med simpelt flertal i bestyrelsen. I tilfælde af stemmelighed i forbindelse med bestyrelsens beslutninger er formandens stemme afgørende.

Det foreslås, at bestyrelsen selv fastsætter sin forretningsorden. Bestyrelsens forretningsorden vil kunne indeholde regler om f.eks. mødefrekvens, stemmeregler og beslutningsdygtighed. Bestyrelsens forretningsorden vil skulle udformes i overensstemmelse med de rammer for fondens arbejde, som foreslås med dette lovforslag.

Det forudsættes, at fondens bestyrelse fremlægger en status for fondens arbejde inden udgangen af 2021 samt en handlingsplan, som skal danne grundlag for, at regeringen, KL og Danske Regioner kan tages stilling til fondens videre organisering.

Der henvises til lovforslagets §§ 9-12 og bemærkningerne hertil.

3.3.3.2.2. Det foreslås endvidere, at bestyrelsen antager fondens sekretariat. Sekretariatet er underlagt bestyrelsens instruktionsbeføjelse og skal understøtte fondens aktiviteter. Bestyrelsen kan efter at have ansat sekretariatets leder overlade det til denne person at ansætte resten af sekretariatet.

Sekretariatet skal understøtte fondens aktiviteter bl.a. ved at yde bistand og rådgivning til fondens bestyrelse i forhold til investeringer, rammevilkår og lovgivning m.v.

Sekretariatet tager i dets arbejde bl.a. udgangspunkt i den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) som grundlag for dialogen med kommuner m.fl., når det gælder udbredelse af indsatser, der omfatter de målgrupper, der indgår i modellen. SØM er et beregningsværktøj, der kan styrke det lokale beslutningsgrundlag og sætte fokus på økonomiske konsekvenser, der kan være ved lokalt at investere i indsatser. Modellen er udviklet for Socialstyrelsen til socialområdet med midler fra satspuljen. SØM kan anvendes i dialogen med kommuner og regioner med henblik på at give kommunerne og regionerne et grundlag for at vurdere de økonomiske konsekvenser ved at investere i indsatser. Beregninger foretaget i SØM afgør ikke selvstændigt, hvilken finansiering, der er den mest hensigtsmæssige, men beregninger på modellen kan indgå i en samlet vurdering af, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at anvende sociale investeringsprogrammer.

Sekretariatet skal i dialog med Socialstyrelsen, hvor udviklingsarbejdet med SØM på socialområdet er forankret, sikre, at genereret data om effekter af indsatser, der bliver igangsat via Den Sociale Investeringsfond, bliver indarbejdet i SØM i relevant omfang.

Sekretariatet skal løbende give inputs til ændring af rammebetingelser i tilfælde af, at der er lovgivningsmæssige barrierer i forhold til at etablere de under pkt. 2 nævnte offentligt-private partnerskaber.

Sekretariatet skal løbende opsamle og dele viden og erfaringer med interesserede aktører om etablering af sådanne partnerskaber.

Der henvises til lovforslagets § 13 og bemærkningerne hertil.

3.3.3.2.3. Det foreslås endvidere at etablere et rådgivende udvalg på op til 25 personer med repræsentanter fra relevante aktører, herunder almennyttige fonde, pensionsselskaber, vidensinstitutioner, civilsamsfundsorganisationer m.v. For at fonden kan opnå sit formål kræver det, at aktører fra forskellige sektorer er indstillet på at indgå i samarbejde med fonden. Det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt, at aktører fra forskellige sektorer kan rådgive bestyrelsen om fondens aktiviteter, således at bestyrelsen kan agere på det bedst mulige grundlag. Således kan det rådgivende udvalg bl.a. bidrage med indsigt om, hvordan fonden kan forme sine aktiviteter, så de får den størst mulige effekt i forhold til fondens formål. Det rådgivende udvalg kan ikke træffe beslutning om fondens arbejde. Det bemærkes, at der også er tilknyttet et rådgivende udvalg til andre fonde, der er etableret ved lov, herunder bl.a. Vækstfonden og Den Danske Naturfond.

Ministeren for offentlig innovation udpeger medlemmerne til det rådgivende udvalg.

Der henvises til lovforslagets § 14 og bemærkningerne hertil.

3.3.4. Tilsyn

3.3.4.1. Finansministeriets overvejelser

I overensstemmelse med andre fonde, der er oprettet ved lov, vurderes det hensigtsmæssigt at fastsætte regler om tilsyn med Den Sociale Investeringsfond. Etablering af et tilsyn med fonden vil således sikre, at der kan gribes ind, hvis fonden f.eks. ikke disponerer inden for de med lovforslaget fastsatte grænser. Idet fonden foreslås oprettet under ministeren for offentlig innovations ressortområde, vurderes det at være mest hensigtsmæssigt, at det er ministeren for offentlig innovation, der fører tilsyn med fonden.

Det vurderes i den forbindelse, at ministeren for offentlig innovation bør føre et overordnet tilsyn med fonden, ligesom ministeren bør følge udviklingen i fonden, herunder sikre, at der sker en omkostningseffektiv drift.

3.3.4.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ministeren for offentlig innovation fører tilsyn med fonden. Ministeren udøver sin tilsynspligt med fonden gennem sine beføjelser til at udpege bestyrelsen og gennem fondens årlige fremsendelse af sit regnskab. Ministeren får endvidere fuld adgang til at få udleveret samtlige oplysninger fra fonden, som ministeren anser for fornødne.

Ministeren vil i forbindelse med sin tilsynsudøvelse endvidere kunne afholde løbende orienteringsmøder med Den Sociale Investeringsfond i det omfang, det er nødvendigt. På møderne kan orienteres om status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold. Ministeren for offentlig innovation har endvidere mulighed for at indkalde til ad-hoc møder, hvis nødvendigt.

Det forudsættes dog, at ministeren for offentlig innovations tilsyn udøves under respekt for bestyrelsens kompetence. Dermed overlader ministeren for offentlig innovation den faktiske ledelse af Den Sociale Investeringsfond til bestyrelsen, hvilket skaber en klar fordeling af ansvaret, så der derved kan opnås et større fokus på den forretningsmæssige drift og værdiskabelse, inden for hvilken Den Sociale Investeringsfond kan drives.

Endelig forpligtes bestyrelsesformanden i Den Sociale Investeringsfond til at holde ministeren for offentlig innovation orienteret om alle væsentlige forhold, herunder væsentlige ændringer i fondens økonomi.

Der henvises til lovforslagets § 15 og bemærkningerne hertil.

3.3.5. Opløsning af fonden

3.3.5.1. Finansministeriets overvejelser

Det vurderes, at fonden kun skal kunne opløses ved lov. Dette hænger sammen med, at fonden også er oprettet ved lov.

Det vurderes herudover, at ministeren for offentlig innovation bør indtræde i fondens rettigheder og forpligtelser i tilfælde af fondens opløsning, således at eksisterende retsforhold kan videreføres og opsiges med passende varsel.

3.3.5.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at fonden kan opløses ved lov. I tilfælde af, at fonden opløses, overføres fondens tilbageværende midler til statskassen. Midlerne vil her blive tilbageført til satspuljen i det omfang midlerne stammer herfra.

Det foreslås i den forbindelse, at ministeren for offentlig innovation i tilfælde af fondens opløsning vil indtræde i fondens rettigheder og forpligtelser. Dette har til formål at sikre, at ministeren efter fondens opløsning kan afvikle de aftaler og andre retsforhold, som fonden har indgået på det tidspunkt, hvor

fonden opløses. Ministeren vil i den forbindelse så hurtigt, som omstændighederne og de indgåede aftaler m.v. tillader det, skulle afvikle fondens aftaler m.v. under hensyntagen til, at fondens resterende midler i videst muligt omfang tilbageføres til satspuljen i det omfang, midlerne stammer derfra.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Fonden tilføres 50 mio. kr., jf. »Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021«. Der er afsat 30 mio. kr. til den del af fonden, der skal udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der forventes at skabe bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter. Der er herudover afsat 18 mio. kr. til den del af fonden, der skal udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer. De resterende 2 mio. kr. anvendes til at finansiere en andel af sekretariatets første år, dvs. 2019.

De samlede udgifter til betjening af sekretariatet og bestyrelshonorarer vil være 5 mio. kr. i 2019-2021. I forbindelse med økonomiaftalerne for 2019 er det aftalt med KL og Danske Regioner, at der årligt afsættes 3 mio. kr. i årene 2019-2021 til sekretariatet. Der afsættes endvidere midler på § 07.11.03.20. *Sekretariatsbistand af Den Sociale Investeringsfond* på finanslovforslaget for 2019 til at afholde statens andel af udgifterne til sekretariatet årene i 2020 og 2021, svarende til 2 mio. kr. årligt.

Som det fremgår af lovforslagets § 9, stk. 6, fastsætter ministeren for offentlig innovation et honorar til bestyrelsens medlemmer. Det forudsættes i den forbindelse, at bestyrelshonoraret vil blive fastsat i overensstemmelse med den i staten gældende praksis for fastsættelse af honorar for bestyrelsesmedlemmer med sammenlignelige kompetencer. Det er ambitionen, at bestyrelshonorarets niveau muliggør tiltrækning af relevante kompetencer fra bl.a. det private erhvervsliv uden at være lønførende.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Da ansøgningsfeltet vil bestå af kommuner og regioner, vurderes ansøgningsmængden til Den Sociale Investeringsfond umiddelbart ikke at medføre et behov for særlig it-understøttelse. Fondens bestyrelse og sekretariat vil løbende tage stilling til, om fondens it-understøttelse er tilstrækkelig.

Idet der ønskes anlagt et helhedsskøn i forbindelse med Den Sociale Investeringsfonds vurderinger af ansøgninger om tilskud, vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt for at gennemføre en automatiseret sagsbehandling.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 29. juni 2018 til den 10. august 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsløshedskassen for selvstændigt erhvervsdrivende (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsskadeforeningen AVS, BDO Kommunernes Revision, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Business

Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Forbund, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk IT, Dansk Metal, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske, Fondsmæglerforening, Finansforbundet, Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Den Uvildige konsulentforening på Handicapområdet, Det Faglige Hus, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Forbrugerrådet TÆNK, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR - danske revisorer, FTF, Garantifonden for indskydere og investorer, Institut for Menneskerettigheder, Investering Danmark, Justitia, KFUM's Sociale Arbejde, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, KTO, Landsforeningen af Socialpædagoger, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Mødrehjælpen, Pension Danmark, Psykiatrifonden, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Psykisk Sårbarhed på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Ungdommens Røde Kors, Ungdomsringen, UNHCR Regional Representation for Northern Europe og Det Centrale Handicapråd.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Der er afsat 50 mio. kr. i »Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021« til fondens virke og dele af sekretariatets betjening i 2019. I forbindelse med økonomiaftalerne for 2019 er det aftalt med KL og Danske Regioner, at der årligt afsættes 3 mio. kr. i årene 2019-2021 til sekretariatet. Staten har endvidere udgifter til sekretariatet årene i 2020 og 2021, svarende til 2 mio. kr. årligt.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige positive implementeringskonsekvenser for det offentlige.	Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige negative implementeringskonsekvenser for det offentlige.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1 har til formål at etablere Den Sociale Investeringsfond og at sætte rammerne for de formål, fonden foreslås at skulle fremme.

Det foreslås i § 1, *stk. 1*, at Den Sociale Investeringsfond oprettes som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning.

Den Sociale Investeringsfond vil således i retlig henseende være en selvstændig juridisk person og vil inden for de begrænsninger, der fastlægges i lovgivning, kunne optræde som en sådan. Fondens virke vil primært være reguleret af de regler, der foreslås fastsat i nærværende lovforslag om etableringen af Den Sociale Investeringsfond.

Fonden vil herudover – idet den foreslås oprettet som en statslig myndighed – bl.a. være omfattet af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder reglerne i forvaltningsloven (lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændring), offentlighedsloven (lov nr. 606 af 12. juni 2013 med senere ændringer) og af rigsrevisorloven (lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012). Idet fonden foreslås oprettet som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning, vil der dog ikke være mulighed for at klage over fondens afgørelse (f.eks. om tildeling af tilskud) til anden administrativ myndighed.

Det bemærkes, at der ikke vil være tale om en fond i fondslovgivningens forstand. Fonden vil således – idet den foreslås oprettet ved lov – ikke vil være omfattet af reglerne i lov om fonde og visse foreninger (lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. september 2012 med senere ændringer), jf. § 1, stk. 4, nr. 1, i lov om fonde og visse foreninger eller lov om erhvervsdrivende fonde (lov nr. 712 af 25. juni 2014 med senere ændringer), jf. § 3, stk. 1, nr. 2, i erhvervsfondsloven.

Fonden er dog omfattet af reglerne om registrering af reelle ejere, jf. lov om fonde og visse foreninger § 1, stk. 8, eller lov om erhvervsdrivende fonde § 3, stk. 3. I henhold til disse regler vil fondens bestyrelse – som udpeges i henhold til den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 9 – skulle registreres som reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system.

Fondens formål foreslås fastsat i lovforslagets § 1, *stk. 2*. Formålsbestemmelsen afgrænser de formål, til hvilke fonden f.eks. kan gøre brug af de dispositionsformer, der foreslås fastsat for fonden med lovforslagets § 4. Det bemærkes, at fonden – i det omfang den benytter midler fra satspuljen – vil skulle disponere inden for rammerne af § 5, stk. 2, i lov om en satsreguleringsprocent (lov nr. 373 af 28. maj

2003), hvoraf det bl.a. fremgår, at satspuljebeløbet skal anvendes til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet med henblik på forbedring af vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2, nr. 1*, at Den Sociale Investeringsfond har til formål at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter.

Bestyrelsen vil på baggrund af deres faglige ekspertise og inden for de politisk givne rammer skulle vurdere, at indsatsen, der ønskes udbredt, kan medføre bedre resultater, der bl.a. vil skabe en positiv forandring for målgruppen samtidig med, at der skabes målbare offentlige besparelser, der er større end udgifterne ved indsatsen. Det kan f.eks. være, hvis der foreligger en veldokumenteret business case for, at der er målbare offentlige besparelser ved en given indsats, der er større end udgifterne ved indsatsen.

Med større velfærdsområder menes eksempelvis social-, sundheds-, og arbejdsmarkedsområdet. Der vil skulle være tale om større velfærdsområder inden for satspuljens anvendelsesområde.

Det bemærkes, at det fremgår af lovforslagets § 6, *stk. 2*, at fonden som vilkår for finansiering af en indsats kan fastsætte, at finansieringen tilbagebetales og eventuelt med en risikopræmie, hvis indsatsen viser sig at opnå en eller flere aftalte mål. Aftalte mål kan eksempelvis være, at beskæftigelsesgraden øges blandt udsatte, livsstilssygdomme forebygges eller hjemløse bringes ud af hjemløshed. Således kan fondens midler anvendes til at finansiere nye indsatser, hvis de indsatser, der finansieres, lykkes.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2, nr. 2*, at Den Sociale Investeringsfond endvidere har til formål at udvikle og modne nye indsatser på de større velfærdsområder, der kan danne grundlag for nye offentlige og private investeringer.

Fonden kan udvikle og modne sådanne indsatser inden for politisk bestemte områder (se også den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* nedenfor vedrørende de politisk bestemte temaer, som fonden skal fremme) ved at yde tilskud til kommuner og regioner, der ønsker at udvikle og modne indsatser som beskrevet ovenfor.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, at de nærmere temaer inden for de i *stk. 2* nævnte formål, som fonden skal disponere og investere inden for, besluttet årligt i forbindelse med forhandlingerne om finansloven. Ministeren for offentlig innovation orienterer skriftligt fonden herom.

Der lægges op til, at det politisk i forbindelse med finanslovsforhandlingerne ved fondens etablering besluttet minimum 3 områder som fonden skal udvikle og modne indsatser inden for. Fondens skal herefter sikre, at alle de områder, som det politisk besluttet at fonden skal udvikle og modne indsatser inden for, finansieres. Dermed sikres det, at der ikke er områder, der ikke bliver finansieret pga. manglende interesse fra investorer.

Ministeren for offentlig innovation indkalder til de politiske forhandlinger i forbindelse med finanslovsforhandlingerne. Det bemærkes, at forhandlingerne om rammerne for fondens dispositioner ikke er en del af finanslovsforhandlingerne. De politiske forhandlinger om de nærmere temaer, fonden skal søge at fremme, vil skulle følge principperne, der er beskrevet i »Aftale om principperne for satspuljens tilvejebringelse og udmøntning m.v. – oktober 2015«. Det indebærer bl.a., at det skal tilstræbes at nå til enighed om indsatser og områder, der er bred enighed om, og som tilgodeser de relevante målgrupper. Samtidig skal der udvises imødekommenhed over for, at alle partier i begrænset omfang får tilgodeset særlige prioriteter, som et eller flere af de øvrige partier ikke ønsker eller er i direkte imod. Det betyder, at enkelte partier ikke har vetoret og således ikke kan udelukke bestemte temaer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse omhandler den kapital, der skal indskydes i fonden i forbindelse med såvel etableringen af fonden samt eventuelt efterfølgende yderligere tilskud.

Det foreslås som § 2, 1. pkt., at ministeren for offentlig innovation bemyndiges til at lave kapitalindskud i fonden på op til 50 mio. kr. i forbindelse med etablering af fonden.

Det foreslås endvidere i bestemmelsens 2. pkt., at ministeren for offentlig innovation også på et senere tidspunkt kan beslutte at indskyde yderligere midler i fonden. Denne del af bestemmelsen har til formål at sikre, at der ikke er tvivl om, at ministeren på et senere tidspunkt efter etableringen af fonden kan beslutte at indskyde yderligere midler i fonden. Det forudsættes, at ministeren vil drøfte eventuelle yderligere tilskud med satspuljekredsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Der henvises herudover til lovforslagets pkt. 4 om lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse i § 3 er indsat i lovforslagets kapitel 2 om fondens dispositioner. Bestemmelsen har til formål at fastslå, hvordan fonden kan træffe beslutning om disponering af fondens midler.

Det foreslås med § 3, 1. pkt., at beslutninger om disponering af fondens midler træffes med simpelt flertal i bestyrelsen.

I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3, 2. pkt. Denne bestemmelse er nødvendig, idet der i henhold til lovforslagets § 9, stk. 1, lægges op til, at bestyrelsen består af i alt 8 medlemmer, hvorfor der vil kunne være stemmelighed, når bestyrelsen tager stilling til, hvordan fondens midler skal disponeres.

Disponering over fondens midler vil i øvrigt skulle ske i henhold til de foreslåede regler i lovforslaget – herunder bl.a. reglerne om fondens formål, jf. lovforslagets § 1, stk. 2 og 3, og de disponeringsformer, der foreslås i lovforslagets § 4 – samt evt. supplerende procedurer m.v., som fastsættes i bestyrelsens forretningsorden, jf. lovforslagets § 12. Der kan herudover henvises til lovforslagets § 11, hvorefter det foreslås, at fonden tegnes af bestyrelsesformanden.

Der foreslås generelt fastsat nærmere regler for udpegning af bestyrelse, bestyrelsessammensætning og bestyrelsens virke m.v. i lovforslagets kapitel 3 (§§ 9-12 i lovforslaget).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 4 har til formål at fastslå de måder, hvorpå fonden kan finansiere indsatser i overensstemmelse med fondens formål.

Det foreslås, at fonden for at opnå og fremme sine formål, jf. § 1, stk. 2 og 3, kan anvende en række forskellige forretningsdispositioner og finansieringsformer mod vederlag, jf. den foreslåede bestemmelses nr. 1-10, herunder kombinationer heraf. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre mulighed for, at fonden i forbindelse med samme projekt kan gøre brug af omfattede finansieringsformer på samme tid, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt og forretningsmæssigt forsvarligt. Fonden vil ikke være forpligtet til at afkræve vederlag for finansiering af en indsats.

Det foreslås at give fonden en bred palet af mulige finansieringsformer og forretningsdispositioner med henblik på at give fonden den største værktøjskasse og dermed de bedste rammer for at kunne investere i velfærdsprojekter i overensstemmelse med fondens formål. Ved at give fonden så brede dispositionsmuligheder sikres det, at fonden ikke står i en situation, hvor den som følge af dispositionens karakter ikke kan investere i et partnerskab, selvom det i øvrigt vurderes hensigtsmæssigt at indgå i partnerskabet. Det foreslås således f.eks. nærmere, at fonden skal kunne yde lån, kapitalindskud, kapitaltilsagn, garantier,

tilskud, indskydelse af midler i partnerskaber og stiftelse af selskaber, fonde og foreninger m.v. Det bemærkes, at de investeringsformer, det foreslås at give fonden mulighed for at lave, i vidt omfang svarer til de finansieringsformer, som f.eks. Vækstfonden har til rådighed i dag.

Fondens dispositioner skal ske inden for rammerne af det indskud, som ministeren for offentlig innovation i henhold til lovforslagets § 2 indskyder i fonden, og eventuelle beløb disponeret i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse vil tælle med i fondens forbrug af de midler, som er indskudt i fonden.

Den foreslåede bestemmelse om, at Den Sociale Investeringsfond kan tilbyde forskellige former for finansiering mod vederlag indebærer, at Den Sociale Investeringsfond kan modtage f.eks. ejerandele i virksomheder, renter, gebyrer, præmier m.v. i forbindelse med fondens finansiering af indsatser.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 1*, yde lån. Bestemmelsen omfatter alle former for lån, herunder eksempelvis lån med forskellige former for tilbagebetalingsvilkår, konvertible lån, ansvarlige og efterstillede lån.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 2*, yde kapitalindskud i virksomheder. Bestemmelsen omfatter alle typer af kapitalindskud.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 3*, give kapitaltilsagn. Dermed kan fonden f.eks. give tilsagn om kapital til en serviceleverandør, hvor der ikke nødvendigvis er behov for et indskud indledningsvist og et tilsagn derfor er relevant.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 4*, stille garantier. Dermed kan fonden eksempelvis agere garant for indsatser, hvor serviceleverandøren eksempelvis har lånt penge hos f.eks. pengeinstitutter eller lignende.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 5*, yde tilskud. Dermed kan fonden bidrage til at udvikle og modne indsatser, der finansieres gennem de nye offentligt-private partnerskaber, uden at kræve tilskuddet tilbage, jf. nærmere herom under pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. For så vidt angår tildeling af tilskud til eksempelvis statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. henvises i øvrigt til lovforslagets § 6, som fastslår, at tildeling af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, hvor statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. kan søge om støtte til indsatser.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 6*, indskyde midler i partnerskaber m.v. Dermed kan fonden indskyde midler i partnerskaber, hvor andre investorer også investerer i partnerskabet.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 7*, stifte selskaber, fonde og foreninger m.v. samt erhverve og afhænde hele eller dele af selskaber, fonde og foreninger m.v. Dermed kan fonden igangsætte investeringer, hvor andre investorer kan inddrages.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 8*, etablere eller deltage i partnerskaber, foreninger m.v. Dermed kan fonden igangsætte partnerskaber, hvor andre investorer også investerer i partnerskabet.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 9*, forberede, etablere og deltage i partnerskaber, indgåelse i samarbejder, understøtte udviklingen af markedet og igangsætte eller deltage i øvrige initiativer. Dermed kan fonden igangsætte partnerskaber, hvor andre investorer kan inddrages og desuden understøtte en generel markedsudvikling.

Fonden kan med den foreslåede *nr. 10*, anvende andre lignende finansieringsformer og forretningsdispositioner, hvorom ministeren for offentlig innovation fastsætter nærmere bestemmelser efter forslag fra Den Sociale Investeringsfond. Den foreslåede bestemmelse sikrer således, at ministeren for offentlig innovation – efter forslag fra Den Sociale Investeringsfond – administrativt kan fastsætte yderligere dispositionsmuligheder for fonden. Bestemmelsen har til formål at sikre, at fonden i fremtiden relativt hurtigt vil kunne få mulighed for at gøre brug af eventuelle nye finansieringsmuligheder, uden at der forinden vil skulle fremsættes – og vedtages – et lovforslag herom. Fondens vil således i takt med, at der opstår nye behov og udvikles nye finansieringsformer, også relativt hurtigt kunne imødekomme de ændre-

de behov og tilbyde sådanne nye produkter. Formålet hermed er at sikre, at fondens handlemuligheder til enhver tid følger markeds- og samfundsudviklingen.

De i nr. 1-10 nævnte finansieringsformer vil primært være relevante i forhold til fondens fremme af de formål, der er nævnt i lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 1 (at udbrede indsatser på de større velfærdsområder, der skaber bedre resultater og samtidig mindsker de offentlige udgifter), men vil efter omstændighederne også kunne være relevante i forhold til fremme af fondens øvrige formål.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes endelig, at fondens aktiviteter vil skulle ske i overensstemmelse med de statsstøtteretlige og udbudsretlige regler.

Til § 5

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 5 supplerer lovforslagets § 4 for så vidt angår muligheden for at fonden kan udøve aktivt ejerskab i forbindelse med kapitalindskud og kapitaltilsagn, jf. lovforslagets § 4, stk. 2, nr. 2 og 3.

Det foreslås i den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, at fonden i forbindelse med kapitalindskud og kapitaltilsagn kan udøve aktivt ejerskab. Dette kan ske på forskellig vis afhængig af, om der er tale om direkte investeringer i selskaber eller indirekte investeringer i fonde, og kan f.eks. konkret ske ved indsættelse af egne eller eksterne repræsentanter som bestyrelsesmedlemmer, indsættelse af medlemmer i advisory boards og lignende aktiviteter.

Om og hvordan fonden i givet fald udøver det aktive ejerskab af den konkrete virksomhed eller i forbindelse med fondens investeringer i fonde, afhænger af en konkret vurdering af den enkelte virksomheds eller fonds behov, allerede tilstedeværende kompetencer hos virksomheden eller fonden selv eller hos andre medinvestorer, virksomhedens udviklingsstadiet samt Den Sociale Investeringsfonds ejerandel.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 6 har i henhold til lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 2, til formål at sætte rammerne for, hvordan der kan ansøges om støtte (tilskud) fra Den Sociale Investeringsfond til indsatser. Det foreslås således med lovforslagets § 6, at tildelingen af tilskud til statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. skal ske igennem en ansøgningsrunde, hvor statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. kan søge om støtte til indsatser. Der kan f.eks. være tale om indsatser på social-, sundheds-, og arbejdsmarkedsområdet. Det er en betingelse for at yde tilsagn om støtte, at kommunen eller regionen har hjemmel i lovgivningen til at varetage opgaven, herunder i overensstemmelse med de generelle betingelser om samarbejde med private, jf. nærmere under pkt. 3.1.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af, at fonden bl.a. til formål at understøtte, at offentlige myndigheder kan igangsætte forsøg med de nye offentligt-private partnerskaber, og at det for at fremme dette formål bl.a. kan være hensigtsmæssigt, at fonden kan give tilskud til offentlige myndigheder, jf. nærmere under pkt. 3.3.1.2.2.1. Det skal sikre, at der skabes konkurrence om midlerne og at midlerne fordeles til de fagligt bedst vurderede forslag. Bestemmelsen finder således ikke anvendelse på private aktørers ansøgning om tilskud fra Den Sociale Investeringsfond.

De midler, som fonden kan tildele ved tilskud, kan eksempelvis anvendes til:

- Finansiering af en indsats, der kan finansieres via et offentligt-privat partnerskab som beskrevet under pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.
- Indkøb af rådgivning med henblik på at igangsætte et offentligt-privat partnerskab som beskrevet under pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

- Resultatbetaling til en investor eller serviceleverandør i forbindelse med etableringen af et offentligt-privat partnerskab som beskrevet under pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Formålet med bestemmelsen er ikke at udvide kommuners eller regioners adgang til at varetage, uddelegere eller give støtte til opgaver. Det er således en forudsætning, at de rammer for indsatsen, som er beskrevet i kommunens eller regionens ansøgning, er i overensstemmelse med de regler, der efter lovgivningen gælder for kommunens eller regionens varetagelse af den omhandlede opgave.

Fondens sekretariat kan bistå statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. med vejledning i ansøgningsprocessen, jf. også lovforslagets § 6. Dermed kan fondens sekretariat bidrage til, at interesserede aktørers transaktionsomkostninger mindskes. Sekretariatet kan ligeledes facilitere, at interesserede aktører, herunder eksempelvis statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v., civilsamfundsorganisationer og almennyttige fonde, kan mødes og udvikle ideer, der kan støttes af fonden.

Det foreslås at fastsætte i bestemmelsens *stk. 2*, at fonden i henhold til lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 1, som vilkår for tildeling af tilskud, kan fastsætte, at tilskud til eksempelvis statslige, kommunale eller regionale myndigheder kan kræves tilbagebetalt med en risikopræmie, såfremt det projekt, der har modtaget tilskud, viser sig at opnå en eller flere aftalte mål. Dermed kan gevinsten ved succesfulde indsatser kan geninvesteres i nye indsatser.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at fonden i form af et tilskud kan investere i indsatser, der leveres af statslige, kommunale eller regionale myndigheder, og at fonden kan kræve investeringen tilbagebetalt med en risikopræmie. Gevinsterne ved succesfulde indsatser kan således geninvesteres i nye indsatser. Bestemmelsen bl.a. muligheden for, at fonden kan gennemføre partnerskaber alene med offentlige parter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Om reglerne for Den Sociale Investeringsfonds udbetaling af tilskud henvises til lovforslagets § 4, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 7 har til formål at sikre klar hjemmel til, at navnlig kommuner og regioner har hjemmel til at deltage i projekter, som Den Sociale Investeringsfond tildeler midler til.

Det foreslås således, at statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. samt private aktører kan deltage i de projekter, hvortil fonden tildeler midler. Ved private aktører skal forstås private virksomheder, civilsamfundsorganisationer samt selvejende institutioner.

Med bestemmelsen vil der ikke være tvivl om, at Den Sociale Investeringsfond inden for de områder, som falder inden for fondens formål, kan agere i samarbejde med andre aktører på f.eks. de statslige, regionale og kommunale områder, og at de offentlige aktører har hjemmel hertil. De statslige, regionale og kommunale myndigheder m.v. vil, når de deltager i indsatser med Den Sociale Investeringsfond, skulle agere i overensstemmelse med de gældende materielle regler om kommuner og regioners hjemmel til at udføre opgaver på de relevante velfærdsområder inden for Den Sociale Investeringsfonds formål, jf. bl.a. pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det betyder f.eks., at regioner vil kunne deltage i indsatser, der er omfattet af § 5, stk. 1, i regionsloven.

Ved at give statslige, kommunale og regionale myndigheder m.v. mulighed for at deltage i de projekter, hvortil fonden tildeler midler, får relevante offentlige aktører eksempelvis mulighed for selv at levere en given velfærdsindsats inden for Den Sociale Investeringsfonds foreslåede formål. En velfærdsindsats inden for fondens formål vil f.eks. kunne være en indsats, der fokuserer på at skabe bedre resultater for en gruppe borgere og samtidig mindsker de offentlige udgifter.

Formålet med bestemmelsen er ikke at udvide kommuners eller regioners adgang til at varetage,

uddelegere eller give støtte til opgaver. Det er således en forudsætning, at de rammer for indsatsen, som er beskrevet i kommunens eller regionens ansøgning, er i overensstemmelse med de regler, der efter lovgivningen gælder for kommunens eller regionens varetagelse af den omhandlede opgave.

Fonden skal sikre, at alle de områder, som det politisk beslutes at fonden skal udvikle og modne indsatser inden for, finansieres.

Det aftales i forbindelse med de årlige finanslovsforhandlinger hvilke områder denne del af fonden skal finansiere indsatser inden for, jf. nærmere i lovforslagets § 1, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Bestemmelsen i lovforslagets § 8 har til formål at sikre, at Folketinget får et nærmere indblik i Den Sociale Investeringsfonds arbejde.

Det foreslås med bestemmelsens 1. pkt., at fonden afgiver en årlig redegørelse til ministeren for offentlig innovation om fondens virksomhed, herunder fondens økonomi og aktiviteter. Redegørelsen oversendes til Folketinget, jf. 2. pkt.

Redegørelsen må – netop fordi den skal være beregnet til offentliggørelse – ikke indeholde oplysninger om f.eks. drifts- eller forretningsforhold m.v., som vil kunne være skadelige for de virksomheder m.v., som fonden har indgået i samarbejdsrelationer med.

Inden for disse rammer skal sigtet med fondens redegørelser være at give en generel information om de projekter, fonden har igangsat, og om de indgåede aftaler vurderes at leve op til de fastsatte mål.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 9 omhandler udpegning og afskedigelse af bestyrelsen for Den Sociale Investeringsfond. Bestemmelsen har sammenhæng med ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 17, stk. 3, som omhandler udnævnelse af de første medlemmer af bestyrelsen i forbindelse med etableringen af Den Sociale Investeringsfond. Der henvises herom nærmere til lovforslagets § 17 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i bestemmelsens stk. 1, at fonden ledes af en bestyrelse bestående af 1 formand og 7 andre medlemmer. Bestyrelsen vil navnlig skulle træffe beslutning om disponering af fondens midler, jf. nærmere lovforslagets § 3.

Det foreslås i bestemmelsens stk. 2, at formanden og 3 bestyrelsesmedlemmer udpeges af ministeren for offentlig innovation. 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Kommunernes Landsforening. 2 bestyrelsesmedlemmer udpeges af Danske Regioner. Bestyrelsen vil således i alt bestå af 8 medlemmer.

Det foreslås i bestemmelsens stk. 3, at bestyrelsesmedlemmer udpeges på baggrund af deres faglige kvalifikationer og ekspertise og skal til sammen have de nødvendige kompetencer til at varetage fondens formål. Bestyrelsens kompetencer skal både omfatte økonomiske kompetencer på investeringsområdet og viden om den offentlige sektor og civilsamfundet.

Udpegning af bestyrelsesmedlemmerne forudsættes at skulle ske inden for rammerne i lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 1678 af 19. december 2013 med senere ændringer, herunder lovens § 11, stk. 1, hvoraf det fremgår, at bestyrelser og andre kollektive ledelsesorganer i institutioner og virksomheder inden for den statslige forvaltning bør have en ligelig sammensætning af kvinder og mænd.

Det foreslås i bestemmelsens stk. 4, at bestyrelsens medlemmer udpeges for en periode på 4 år. Et bestyrelsesmedlem kan genudpeges 1 gang. En undtagelse til bestemmelsen findes i lovforslagets § 17,

stk. 3, som omhandler den første udnævnelse af bestyrelsens medlemmer. Der henvises nærmere herom til lovforslagets § 17, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 5*, at ministeren for offentlig innovation kan tilbagekalde et bestyrelsesmedlems udnævnelse, hvis bestyrelsesmedlemmet selv anmoder herom eller hvis forudsætningerne for bestyrelsesmedlemmets udnævnelse bortfalder, herunder fordi bestyrelsesmedlemmet har medvirket til at træffe dispositioner på fondens vegne i strid med de temaer, der er besluttet i forbindelse med forhandlingerne om finansloven, jf. § 1, stk. 3.

Om baggrunden for bestemmelsen i stk. 5 kan det oplyses, at der på den ene side ønskes etableret en konstruktion, hvorefter Den Sociale Investeringsfond som nyoprettet og uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning, som kan disponere frit inden for fondens formål og de temaer, som beslutes i forbindelse med forhandlingerne om finansloven, jf. lovforslagets § 1, stk. 3. På den anden side må der sikres mulighed for, at et bestyrelsesmedlem kan afskediges, hvis det viser sig, at medlemmet har medvirket til at træffe dispositioner uden for sit mandat. Det forudsættes på denne baggrund, at ministeren for offentlig innovation alene benytter muligheden for at tilbagekalde et bestyrelsesmedlems udnævnelse, hvis der er tale om et forhold af alvorlig karakter, f.eks. hvis det med en vis sikkerhed kan godtgøres, at bestyrelsesmedlemmet i ond tro var medvirkende til at disponere fondens midler i modstrid med de politisk besluttede temaer eller hvis det kan godtgøres, at bestyrelsesmedlemmet har medvirket til, at fondens midler disponeres på en måde, som er i bestyrelsesmedlemmets personlige (f.eks. økonomiske) interesse.

Det vil herudover efter omstændighederne kunne komme på tale at tilbagekalde bestyrelsesformandens udnævnelse, hvis bestyrelsesformanden i grove tilfælde forsømmer at leve op til sin pligt til at underrette ministeren for offentlig innovation om alle væsentlige forhold vedrørende fonden, herunder væsentlige ændringer i fondens økonomi eller aktiviteter, jf. herved lovforslagets § 15, stk. 3.

Såfremt der bliver behov for at tage skridt til at tilbagekalde et bestyrelsesmedlems udnævnelse forudsættes det, at ministeren for offentlig innovation indhenter en udtalelse fra bestyrelsesmedlemmet, inden beslutningen om evt. tilbagekaldelse af udnævnelser træffes.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 6*, at ministeren for offentlig innovation fastsætter et honorar til bestyrelsens medlemmer. Honoraret vil blive fastsat i overensstemmelse med den i staten gældende praksis for fastsættelse af honorar for bestyrelsesmedlemmer med sammenlignelige kompetencer, og det er ambitionen, at niveauet muliggør tiltrækning af relevante kompetencer fra bl.a. det private erhvervsliv uden at være lønførende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Formålet med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 10 er at fastslå klart, at bestyrelsen i deres arbejde skal holde sig inden for rammerne af navnlig den foreslåede lov om Den Sociale Investeringsfond, og at fastslå, at bestyrelsen er underlagt et ansvar i deres arbejde.

Det foreslås, at fastslå i loven, at bestyrelsen leder fonden og disponerer over fondens midler i overensstemmelse med den foreslåede lov, jf. forslaget til § 10, *1. pkt.* Bestemmelsen indebærer navnlig, at bestyrelsen ikke kan gå ud over f.eks. lovforslagets § 4 om disponeringsformer. Den foreslåede bestemmelse vil have den yderligere virkning, at bestyrelsen i sin forretningsorden, jf. lovforslagets § 12, ikke kan udvide sin kompetence og handlemuligheder. Bestyrelsen vil herudover i sit øvrige arbejde skulle virke inden for rammerne af anden relevant lovgivning.

Det foreslås endvidere, at bestyrelsen er ansvarlig for forvaltningen af fondens midler, jf. § 10, *2. pkt.* Bestyrelsesmedlemmerne kan således stilles personligt til ansvar for deres handlinger i den henseende.

Det foreslås endelig at fastslå i bestemmelsens § 10, *stk. 2*, at der ikke vil være mulighed for at påklage

fondens afgørelser til anden administrativ myndighed. Det sker som følge af, at fonden foreslås oprettet som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1.2.1 og 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Det foreslås, at fonden tegnes af bestyrelsesformanden, jf. lovforslagets § 11. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det vil være bestyrelsesformanden, som har ret til at forpligte Den Sociale Investeringsfond ved retshandler m.v. (herunder dispositioner i henhold til lovforslagets § 4) i forhold til andre parter.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at fonden selv bestemmer dens interne arbejdsgange i forhold til, hvornår bestyrelsesformanden kan tegne fonden over for omverdenen. Fonden kan således f.eks. i sin forretningsorden fastsætte nærmere regler om beslutningskraft m.v. Der henvises nærmere herom til lovforslagets § 12.

Det bemærkes, at Den Sociale Investeringsfond vil være forpligtet af en retshandel, som bestyrelsesformanden indgår i som tegningsberettiget, uanset om bestyrelsesformanden i den forbindelse har overtrådt interne regler for bestyrelsens arbejde (f.eks. i forretningsordenen), medmindre bestyrelsesformanden har overtrådt sine beføjelser i henhold til lovgivningen, f.eks. hvis bestyrelsesformanden har tildelt midler til et projekt, som falder uden for formålsbeskrivelsen i lovforslagets § 1, stk. 2 og 3, hvis der ikke er flertal for bestyrelsesformandens disposition i bestyrelsen, jf. lovforslagets § 3, eller hvis bestyrelsesformanden godkender en disposition, der ikke falder inden for de tilladte dispositionsformer i lovforslagets § 4.

Såfremt det godtgøres, at bestyrelsesformanden har misbrugt sin tegningsret, vil det efter omstændighederne kunne komme på tale at tilbagekalde bestyrelsesformandens udnævnelse, jf. herved lovforslagets § 9, stk. 5.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Det foreslås med lovforslagets § 12, at bestyrelsen selv fastsætter sin forretningsorden.

Bestyrelsens forretningsorden vil f.eks. kunne indeholde regler om mødefrekvens, stemmeregler og beslutningsdygtighed. Bestyrelsens forretningsorden vil skulle udformes i overensstemmelse med de rammer for fondens arbejde, som foreslås med dette lovforslag. Den af bestyrelsen fastsatte forretningsorden vil herudover skulle holde sig inden for den gældende lovgivnings rammer, herunder de foreslåede regler i lov om Den Sociale Investeringsfond.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Det foreslås med lovforslagets § 13, at bestyrelsen antager den fornødne sekretariatsbistand.

Bestyrelsen kan antage sekretariatsbistand, når bestyrelsens medlemmer er antaget. Det forudsættes i den forbindelse, at den antagne sekretariatsbistand bl.a. vil have juridiske og finansielle kompetencer.

Indtil bestyrelsen har antaget den fornødne sekretariatsbistand vil Finansministeriet varetage fondens sekretariatsfunktioner, jf. lovforslagets § 17, stk. 2.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2* at fastsætte nærmere regler for, hvad sekretariatet skal bistå bestyrelsen med af arbejde. Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at sekretariatet skal understøtte fondens aktiviteter og bl.a. yde bistand og rådgivning til fondens bestyrelse i forhold til investeringer, rammevilkår og lovgivning m.v.

Sekretariatet skal i dets arbejde bl.a. tage udgangspunkt i den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) som grundlag for dialogen med kommuner m.fl., når det gælder udbredelse af indsatser, der

omfatter de målgrupper der indgår i modellen. SØM er et beregningsværktøj, der kan styrke det lokale beslutningsgrundlag og sætte fokus på de økonomiske konsekvenser, der kan være ved lokalt at investere i indsatser. Modellen er udviklet for Socialstyrelsen til socialområdet med midler fra satspuljen. SØM kan anvendes i dialogen med kommuner og regioner med henblik på at give kommunerne og regionerne et grundlag for at vurdere de økonomiske konsekvenser ved at investere i indsatser. Beregninger foretaget i SØM afgør ikke selvstændigt, hvilken finansiering, der er den mest hensigtsmæssige, men beregninger på modellen kan indgå i en samlet vurdering af, hvorvidt det er hensigtsmæssig at anvende sociale investeringsprogrammer.

Sekretariatet skal i dialog med Socialstyrelsen, hvor udviklingsarbejdet med SØM på socialområdet er forankret, sikre, at genereret data om effekter som de indsatser, der bliver igangsat via Den Sociale Investeringsfond, bliver indarbejdet i SØM, i det omfang det er relevant.

Foruden sekretariatets løbende betjening og understøttelse af bestyrelsens arbejde og dispositioner, vil sekretariatet også kunne rådgive bestyrelsen i forhold til investeringer, rammevilkår og lovgivning m.v. Heri ligger, at sekretariatet – bl.a. på baggrund af deres erfaringer med finansiering af innovative velfærdsindsatser – vil kunne påpege, om der i lovgivningen findes uhensigtsmæssige barrierer m.v., der gør det vanskeligt at etablere partnerskaber med henblik på at finansiere innovative velfærdsindsatser. Sådanne forslag vil efter omstændighederne kunne danne grundlag for senere lovgivningsmæssige tiltag, der kan forbedre lovgivningen på området.

Sekretariatet skal ligeledes løbende opsamle og dele viden og erfaringer med interesserede aktører om etablering af partnerskaberne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse i § 14 omhandler etablering af et rådgivende udvalg, der skal rådgive Den Sociale Investeringsfond om dens aktiviteter.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 1, 1. pkt.*, at der etableres et rådgivende udvalg bestående af op til 25 medlemmer med henblik på at rådgive fonden om dens aktiviteter. Det rådgivende udvalg kan ikke træffe beslutning om fondens arbejde, jf. *stk. 1, 2. pkt.*

Det rådgivende udvalg vil få til opgave at rådgive fondens bestyrelse og bidrage med indsigt om, hvordan fonden kan forme sine aktiviteter, så de får den størst mulige effekt i forhold til fondens formål.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2*, at ministeren for offentlig innovation udpeger medlemmerne til det rådgivende udvalg. Medlemmerne af det rådgivende udvalg udpeges for en periode på 4 år. Et medlem af det rådgivende udvalg kan genudpeges 1 gang.

Det foreslås endelig i bestemmelsens *stk. 3*, at medlemmerne af det rådgivende udvalg skal repræsentere relevante aktører, herunder almenyttige fonde, pensionsselskaber, vidensinstitutioner, civilsamfundsorganisationer m.v. Den foreslåede bestemmelse sætter således rammerne for, hvem ministeren for offentlig innovation kan udpege til udvalget i medfør af lovforslagets § 14, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse i § 15 vedrører tilsyn med fonden.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 1*, at ministeren for offentlig innovation fører tilsyn med fonden. Som en del af ministeren for offentlig innovations tilsynsforpligtelse vil ministeren skulle sikre sig, at bestemmelserne i den foreslåede lov om Den Sociale Investeringsfond efterleves. Der vil efter behov kunne afholdes løbende orienterings- og ad hoc-møder mellem Finansministeriet og Den Sociale Investeringsfond.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2, 1. pkt.*, at ministeren for offentlig innovation kan afkræve fonden enhver oplysning, som ministeren anser for nødvendig for at kunne udøve sin tilsynsforpligtelse. Ministeren skal til enhver tid have adgang til at gøre sig bekendt med fondens administrative og økonomiske systemer, regnskaber og virksomhed i øvrigt, jf. den foreslåede bestemmelses *stk. 2, 2. pkt.* Bestemmelsen medfører således, at ministeren for offentlig innovation til enhver tid kan opnå fuld indsigt og kan kræve alle oplysninger i forbindelse med udøvelse af tilsynet fremlagt.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 3*, at bestyrelsesformanden holder ministeren for offentlig innovation orienteret om alle væsentlige forhold vedrørende fonden, herunder væsentlige ændringer i fondens økonomi. Dette er for at sikre, at ministeren for offentlig innovation kan føre tilsyn på et oplyst grundlag og vedtage de fornødne foranstaltninger (f.eks. tage skridt til at indskyde yderligere midler i fonden eller lignende), såfremt der måtte være behov herfor.

Såfremt bestyrelsesformanden i grove tilfælde forsømmer at leve op til sin underretningspligt, vil det efter omstændighederne kunne føre til, at bestyrelsesformandens udnævnelse tilbagekaldes, jf. også lovforslagets § 9, stk. 5.

Det forudsættes generelt, at ministeren for offentlig innovations tilsyn udøves under respekt for bestyrelsens kompetence. Dermed overlader ministeren for offentlig innovation den faktiske ledelse af Den Sociale Investeringsfond til bestyrelsen, hvilket skaber en klar fordeling af ansvaret, så der derved kan opnås et større fokus på den forretningsmæssige drift og værdiskabelse, inden for hvilken Den Sociale Investeringsfond kan drives.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 16 omhandler opløsning af Den Sociale Investeringsfond.

Det foreslås i den foreslåede bestemmelses *stk. 1* at fastslå, at Den Sociale Investeringsfond kan opløses ved lov. Såfremt der måtte være behov for at opløse Den Sociale Investeringsfond, vil der således skulle fremsættes et lovforslag i Folketinget om at ophæve lov om Den Sociale Investeringsfond.

Det foreslås fastsat i den foreslåede bestemmelses *stk. 2*, at ved opløsning af fonden, jf. stk. 1, overtager staten fondens formue og indtræder i øvrigt i fondens rettigheder og forpligtelser.

Dette har til formål at sikre, at ministeren efter fondens opløsning kan afvikle de aftaler og andre retsforhold, som fonden har indgået på det tidspunkt, hvor fonden opløses. Ministeren vil i den forbindelse så hurtigt, som omstændighederne og de indgåede aftaler m.v. tillader det, skulle afvikle fondens aftaler m.v. under hensyntagen til, at fondens resterende midler i videst muligt omfang tilbageføres til satspuljen i det omfang, midlerne stammer derfra.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. december 2018. Ministeren vil således kunne indskyde midler i fonden, jf. lovforslagets § 2, fra dette tidspunkt.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finansministeriet varetager fondens sekretariatsfunktioner, indtil bestyrelsen har antaget den fornødne sekretariatsbistand.

Med henblik på at sikre kontinuitet i arbejdet i Den Sociale Investeringsfonds bestyrelse foreslås det i bestemmelsens *stk. 3*, at der ved den første udnævnelse af medlemmer af bestyrelsen, jf. § 9, udpeges 4 af medlemmerne for en periode på op til 2 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år. De øvrige 4 medlemmer, herunder formanden, udpeges for en periode på op til 4 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år. Herved opnås, at der ikke samtidig skal ske en fuldstændig udskiftning af bestyrelsens medlemmer, idet de efterfølgende funktionsperioder vil blive forskudt 2 år i forhold til hinanden.

Det bemærkes, at det fremgår af lovforslagets § 9, stk. 2, at formanden og tre bestyrelsesmedlemmer udpeges af ministeren for offentlig innovation, mens Danske Regioner og Kommunernes Landsforening hver udpeger 2 bestyrelsesmedlemmer. I forbindelse med den første udpegning af bestyrelsesmedlemmer, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 17, stk. 3, forudsættes det, at ministeren for offentlig innovation udpeger 2 medlemmer (herunder formanden), som udpeges for en periode for op til 4 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år, og 2 medlemmer, som udpeges for en periode på op til 2 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år. Tilsvarende forudsættes det, at Kommunernes Landsforening og Danske Regioner hver udpeger 1 medlem for en periode for op til 4 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år, og 1 medlem, som udpeges for en periode på op til 2 år med mulighed for genudnævnelse i 4 år.

Idet bestemmelsen i forbindelse med den første udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer giver mulighed for at udpege bestyrelsesmedlemmerne i op til 4 år, er det muligt at udpege medlemmerne i en kortere periode i forbindelse med første udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer, således at en udnævnelse som bestyrelsesmedlem f.eks. udløber ved udgangen af et kalenderår, selvom bestyrelsesmedlemmet bliver udnævnt i løbet af et forudgående kalenderår.

Til § 18

Bestemmelsen fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.